

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60620

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, GRUODIS — DECEMBER 17, 1980

Nr. 294

Alma Mater Nr. 4

Kultūrinio gyvenimo kronika

KOKIA KAINA ĮVYKO
V. K. JONYNO PARODA
RYTIS GALVAINIS
(Tėsinys)

Sypsenos, aukšti įvertinimai... Ir ponas draugas (nežinome ir mes, kaip vadinti) V. K. Jonynas linkioja, kalba... Dėkoja parčiai ir vyresnybei (ta padėka pakartota ir "Gimtajame krašte" nr. 40). Egzaltacija pasiekia apogėjų. Pakilių jausmų antplūdis ir visokios paskirties malonės ponui draugui Jonynui sutrukdė priiminti... kai kurių likimą brangioje tėvynėje... Prof. Vienožinskis, pirmasis dailės mokyklos steigėjas, pokario metais išvytas iš Dailės instituto už "vakarietišką raugą" ir "formalizmą". To paties susilaukė L. Trukys, T. Kulauskas ir M. Bulaka. Pastarajam iki šiol taip ir nepavyko grįžti į institutą. Bet Jonynui, rūpestingų globėjų apsaugamam, nebeliko laiko ar noro pasidomėti, kokia dabar yra tikroji padėtis tų dailininkų, net savo bendraamžių, nekalbant apie jaunesnius, kurie vis nepataikio "kojos", kurie neįtinka su savo darbais ir ne pakliūna į parodas... O tokių yra, nemažai yra! Bet kažkodėl ponas draugas Jonynas tuo nepasidomėjo, nors šį kartą Lietuvoje buvo ilgokai. O gal sutrukdė... Yra toks skulptorius K. Bagdanas, pradėjęs savo kūrybinį kelią... Pagarsėjo "Leninu, besiklausančiu muzikos"... Jam priklauso garbė ir už "Leniną ir Kapsuką" Saulėtekio gatvėje... Štai šis skulptorius ir užėmė visus laisvalaikius, nes darė paties Jonyno biustą... Gi pozavimas — rimtas reikalas...

...Gera, iš tikrųjų gera, kai gali ruošti parodas New York'e ir Vilniuje, net kartu su žmona, bet negera, iš tikrųjų labai negera, kai tokia pat teise nesinaudoja kolegos, likę Lietuvoje. Kas leidžia ma Jupiteriui, neleidžiama jauciui, ypač kai dar nepaklusnus... Tokiam jauciui tik jungo dalis!

Kultūriniai mainai — tai Jony no privilegija. Ir jo akvarelių abstraktizmas, nors ta meno srovė mūsų baista, kuo puikiausiai toleruojama Jony no darbuose. Mat, didysis flirts yra flirts, todėl Jony nui viskas leidžiama. Na, jo kolegos Lietuvoje bus ir toliau tinkamai sudrausminami, ir tegu jie nesitiki jokių valdžios malonių. Ju "pastovios gairės" — socrealizmas. Ir vargas tam, kuris užsimanys ko kito. Partija ir vyriausybė puikiai žino, kam ir kada suteikti išimtį...

Tai kodėl tokia išimtis V. K. Jonynui? Gal iš tikrųjų tarybiniai ponai "susiprato", pastebėję dailininko pripažinimą Vakaruose? Gal iš tikrųjų staiga pamilo jo meną net Sigismundas Šimkus ir dėl to Jonynui beliko "jungtis prie tos meilės"?...

Lengva bausmė vokiečių šnipei

Bona. — Buvusi Šiaurės Atlanto Santarvės štabo sekretorė Ingrid Garbe Duesseldorfo teismo nuteista už šnipinėjimą Rytų Vokietijai. Teismas priskyė keturių metų kalėjimo bausmę, tačiau kaltinamąjį paleido, jai sumokėjus 50.000 dol. pabaudą ir pažadėjus liautis šnipinėjus. Belaudama teismo I. Garbe kalėjime išbuvo 22 mėn.

Dėl šios priežasties ir tenka grįžti prie kalbos apie kainą... Pa sirodo, už tarybinę meilę reikia mokėti, ir labai brangiai mokėti!

Leiskime kalbėti tiems, kurie patys nusakė, už ką taip mylimas, gerbiamas ir liaupsinamas V. K. Jonynas dabartinėje Lietuvoje (čia turime galvoje "svarbiausią pakopą" — valdžią).

Apie tai parodos atidarymo metu pasakė, gal teisingiau išsitarė Dailininkų sąjungos pirmininkas J. Kuzmickis. Nepretenduo dami į tikslią citatą (nesusėjome užrašyti), perpasakosime jo žodžius kurių esmė tokia: Mes mylime ir gerbiame Jonyną už tai, kad jis duoda atkirtį Vakaruose tiems, kurie teigia, kad T. Lietuvoje menas suvaržytas, kad kūrėjai neturi laisvės.

Ką gi, aiškau ir konkrečiau nepasakys! Ir komentaru nereikia. Štai dėl ko toks puikus katalogas, kodėl nevaržomai kabojo abstrakcionizmo dvelkią paveiks lai, lydėjo muzika ir malonės, dėmesys ir pagarba, net ir meilė... Tai tokia kaina! Tik ar ne perbrangiai moka pats Jonynas? Bet tegul jis pats atsako į šitą klausimą.

Dar viena detalė... "Gimtajame krašte" (jau minėtame nr.) skaitome tokius V. K. Jonyno žodžius: "Ir kiekviena diena kada aš lauju... nuostabios lietuviškos duonos rieki... norėčiau šiandien... už tą duoną padėkoti".

Cia irgi norėtusi paklausti: kam padėkoti? Jonynas turbūt geriau žino, negu mes, kad JAV šiais metais T. Sąjungai pardavė vos ne 25 milijonus tonų grūdų. Tad sunku nuspręsti, kieno duoną valgai. Pasirodo, iš skonio pažinti negalima. Žinoma, tai smulkmena. Tik nežymi detalė...

(Pabaiga)

Mirė Estijos konsulas A. Linkhorst

Sunkios vėžio ligos iškankintas gruodžio 4 d. New York'e mirė Estijos konsulas Linkhorst, 68 m. amžiaus, palikdamas nuliūdusią žmoną ir sūnų su šeima Švedijoje.

Gruodžio 11 d. estų liuteronų bažnyčioje New York'e įvyko pamaldos, o po jų atsisveikinimas ir laidotuvės.

Prie karsto buvo padėtas Lietuvos Diplomatinės tarnybos vainikas. Laidotuvėse dalyvavo ir atsisveikinimo žodį tarė Gen. konsulas Anicetas Simutis, kuris Lietuvos Diplomatinės tarnybos vardu pareiškė užuojautą našlei, Estijos Gen konsului Ernest Jaaksonui ir Estijos Diplomatinės tarnybai. Tame kelių šimtų estų ir amerikiečių laidotuvių pamaldose dalyvavo Janina Simutienė, Regina Budrienė ir Viktorija Četienė.

Pamaldose ir atsisveikinimo ceremonijose taipgi dalyvavo ir žodį tarė JAV prie Jungtinių Tautų misijos politinis patarėjas David F. Lambertson ir estų organizacijų atstovai.

Užuojautas raštu tarpe kitų pareiškė Valstybės Departamentui Europos reikalų psekretorius George S. Vest, Rytų Europos departemento direktoriaus pavaduotojas Harry J. Gilmore ir Baltijos skyriaus viršininkas Tomas Longo.

JAV kariuomenės dalinys Egipto dykumoje. Parašutinių 101-sios diviziono kariai iš Fort Campbell, Ky., po varginančių karinių pratimų laukia įsakymo grįžti namo, kur kariai tikisi praleisti Kalėdas.

LENKAI PAGERBĖ STREIKO DALYVIUS

Atidarytas paminklas 1970 m. žuvusiems

Gdanskas. — Lenkijoje vakar prasidėjo prieš dešimtį metų žuvusių darbininkų minėjimas. Tūkstančiai lenkų susirinko prie neseniai pastatyto paminklo Gdanske. Minėjimai įvyko Gdynėje ir Sopote, buvo laikomos gedulingos pamaldos, rengiami koncertai. "Trybuna Ludu" šia proga rašė, kad dviejų dienų minėjimai yra tautos susimastymo dienos. Jos turi būti konstruktyvios, Lenkijos interesai reikalauja, kad šis susimastymas sujungtų į vieną frontą visas lenkų jėgas, kurios jausdamos atsakomybę, parodydamos praktišką padėties supratimą, dirbtų tėvynės labui.

Žinomas JAV naftos pramonininkas Armand Hammer pirmadienį lankėsi Varšuvoje ir susitiko su komunistų partijos vadu Stanislovu Kania. Hammer, kuris turi puikius ryšius su Kremliu, vadai, nes jaunystėje bendradarbiaudavo su Leninu, išreiškė nuomonę, kad sovietai nesirengia pulti Lenkijos. Ypač pats Brežnevas esąs prieš invaziją.

Hammer, Occidental Petroleum Co. prezidentas, pasirašė su Lenkija sutartį. Jo bendrovė paroduos Lenkijai trąšų ir pirkis iš Lenkijos chemikalų.

Sol'darumo profesinių sąjungų centras apeliavo į tautą, ragindamas žuvusiųjų atminimą minėti ramiai, tvarkingai, pagerbiant žuvusius tinkamai, be aistrų ir pykčio. Vyriausybė Gdanske ir kituose miestuose, kur vyksta minėjimai, uždraudė pardavinėti alkoholinius gėrimus.

Sovietų "Tass" agentūra toliau skelbia žinias apie "socialistinės Lenkijos priešų intrigas". V. Černyševs straipsnyje sakoma, kad neramumams Lenkijoje kursto ir Vakarų Vokietijos revanšistinės "žemietijos" — Šilėzijos, sudėtų, Rytų Prūsijos ir kitos. Tos grupės net skelbė žinias apie "Lenkijoje sukilusius vokiečių tautybės gyventojus", kviečiančius atkurti Vokietiją iki prieškarinių sienų.

Agentūra rašo, kad "apsimėtę turistais, biznieriiais, žurnalistais, i Lenkiją skverbiasi įvairiausi Vakarų emisarai, kurie užmezga ryšius su antisocialistiniais elementais, teikia jiems materialinę pagalbą, duoda patarimus ir diversines rekomendacijas. Vakarų masinės informacijos priemonės kvie-

čia Lenkijos antisocialistinius elementus konsoliduoti ir stiprinti opozicinę veiklą. Kurstoma kelti vis naujus nepagrįstus ekonominis reikalavimus, kurie sunkina šalies ūkio padėtį. Dėl įvykių Lenkijoje darosi vis aktualesnė problema, kurią sten giasi normalizuoti padėti, ir tuos, kurie trukdo spresti sudėtingas problemas, sukulia naujus sunkumus ir kliudo stabilizuoti, pagerinti ekonominę padėtį bei socialinį klimatą. Vienoje pusėje — visi internacionalistai, socialistinės Lenkijos valstybės patriotai, jos draugai ir sąjungininkai, kitoje — piktanoriškai slapsti ir atvirai priešai, kad ir kokiais rūbais jie rėdytųsi, rašo "Tass".

Reaganas gavo elektorių balsus

Washingtonas. — Nors visas pasaulis žino, kad nauju JAV prezidentu lapkričio 4 d. buvo išrinktas Ronaldas Reaganas, formaliai tie rinkimai tik išrinko vadinamus elektorius. Pirmadienį atskirose valstijose elektoriai balsavo, pagal rinkimų duomenis, už kandidatus į prezidento vietą. Skelbiama, kad Reaganas gavo 44 valstijų 489 elektorių balsus, o Carteris 49 balsus iš 6 valstijų. Ir šis balsavimas rinkimų neužbaigia. Elektorių kolegijos balsus sausio 6 d. turės patvirtinti Jungtinis kongreso sesija, kaip reikalauja konstitucinis procesas.

Vėl keliamos naftos kainos

Bali. — Indonezijoje Saudi Arabijos naftos ministeris paskelbė, kad naftos kainos pakeliamos dviem doleriais už statinę. OPEC šalių ministerių suvažiavime laukiama dar didesnių naftos kainų pakėlimų. Nigerija jau paskelbė, kad jos nafta kainuos tarp 37 ir 40 dol. už statinę.

Naftą importuojančios bendrovės mano, kad Amerikoje tuoj pradės kilti gazolino kainos. Iki kovo mėn. kainos pakils 10 nuoš.

Ministerių konferencijoje Irano delegacija paliko vieną kėdę tuščią ir ant jos pastatė savo naftos ministerio Mohammad Javad Tongdugyan didelę nuotrauką. Jis spalio mėn. 31 d. važinėjo netoli fronto ir buvo Irako kareivių

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prancūzijos žinių agentūra paskelbė, kad Čado prezidentas, padedamas Libijos kariuomenės, išstūmė iš sostinės gynybos ministrą. Ministeris paskelbė, kad jis sutinka skelbti karo pailubas. Civilinis karas Čade prasidėjo kovo 22 d.

— JAV darbo sekretorius Ray Marshall atvyko į Kiniją, kur jis viešės visą savaitę.

— JAV karo laivas išgelbėjo jūroje 260 vietnamiečių pabėgėlių, kurių laivas buvo sugedęs.

— Izraelio imigracijos ministerija paskelbė, kad lapkričio mėn. Izraelin atvažiavo tik 964 imigrantai. Pernai tą patį mėnesį buvo 2,282. Šiais metais Izraelį pasiekė 19,230 imigrantai.

— Indijos vyriausybė paskelbė, jog prekyba su Sovietų Sąjunga per ateinančius penkerius metus sieks 13 bil. dol. Neseniai Indiją vizitavęs Brežnevas pažadėjo 800 mil. dol. kreditų pramonės įmonių statybai.

— Nepaprastas JAV ambasadorius Sol Linowitz lankosi Egipte. Jis atvežė ir būsimosios vyriausybės užtikrinimą, kad prezidentas Reaganas laikysis Camp David sutarties.

— Kinijoje kalbama, kad komunistų partijos pirmininkas Hua Guofeng jau įteikė atsisakymo pareiškimą.

— Amerikos globojamos Palau salos nuo sausio 1 d. taps nepriklausomos ir vadinsis Belau respublika.

— Izraelio lėktuvų bendrovė El Al gresia bankrotas. Jei vyriausybė neparūpins naujų lėšų, teks atleisti iš darbo 600 tarnautojų.

— Šiaurės Airijoje bado streiką paskelbė dar 23 kaliniai, reikalaudami politinių kalinių privilegijų. Septyni kaliniai badauja jau 50 dienų, kai kurie labai nusilpę.

— Chicago Sun-Times dienraštis skelbia, jog JAV prezidentas Carteris netrukus patvirtins įsaką, pagal kurį 415.000 federalinės vyriausybės automobilių pradės varžyti benzino ir alkoholio mišinį, vadinamą "gasohol". Carteris jau nuo seno remia "gasohol" vartojimą kaip pakaitalą benzinui. Įsakas greičiausiai susilauks stipraus JAV Vidurvakario ūkininkų pritarimo, nes tai atvers naujas rinkas jų auginiams javams.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

Vokiečiams svarbus biznis su rusais

Ar V. Vokietija vykdytų ekonomines sankcijas?

Moskva. — Sovietų Sąjunga paskelbė gaires prekybai su užsienio šalimis per ateinančius penkerius metus. Plane, kuris bus patvirtintas komunistų partijos kongrese vasario 23 d., numatoma prekybą plėsti su tomis Vakarų valstybėmis, kurios „parodydys intereso“. Paskelbtame ekonominiame plane nurodoma, kad teks keisti būdus, kaip reikės mokėti už pažangią technologiją ir modernias mašinas, gaunamas iš Vakarų. Siūloma gerinti sovietų pramonės gaminių kokybę, kad prekių dalį būtų galima eksportuoti, nes pastaruoju metu didžiausią eksporto dalį sudaro žaliavos.

Sovietų paskelbta statistika apie prekybą su užsieniais per pirmuosius devynis šių metų mėnesius rodo, kad Amerikai su mažinus eksportus dėl sovietų invazijos Afganistane, Amerikos vietą užėmė jos sąjungininkai. Sovietų importai iš Vakarų padidėjo 19% ir siekė 16,9 bil. dol. Ypač savo eksportus į Sovietų Sąjungą padidino Vakarų Vokietija, jos prekės sudarė penktadalį visų Vakarų prekių. Per 9 šių metų mėnesius V. Vokietijos eksportas į Sovietų Sąjungą pakilo 31 nuoš, iki 3,3 bil. dol. Prancūzijos eksportai padidėjo 33 nuoš, iki 1,9 bil. dol. Tos dvi valstybės šiais metais pralenkė ir japonų eksportus.

Amerikai paskelbus javų pardavimo sovietams suvaržymus, Argentina padidino savo javų eksportus keturis kartus, o Kanada ir Australija eksportavo 2,5 kartų daugiau javų negu 1979 m. Jei pernai Amerika buvo pirmoji pramonės gaminių ir javų pardavėja sovietams visame pasaulyje, tai šiameit ji buvo tik šeštoje vietoje. Šiais metais Amerikos parduoti sovietams javai sudarė tik 55 nuoš. 1979 m. eksporto.

Praejusios savaitės NATO ministerių paskelbtos priemonės atbaidyti Maskvą nuo invazijos į Lenkiją parodžiusios Vakarų pakto vieningumą, tačiau kiek tai liečia biznį su sovietais, atsiranda prieštaravimų. V. Vokietijos užsienio reikalų ministeris Hans Dietrich Genscher garsiai kalbėjo Briuselyje apie tai, kad sovietai, sutraukdami karines jėgas prie Lenkijos sienos, jau sulaužė Helsinkio pakta, kuris uždraudžia greibitis grasinimų ir bauginimų jėga. Tačiau, kalbant apie galimas sankcijas, Genscheris nebuvo toks drąsus. Kairieji V. Vokietijos laikraščiai irgi aiškina, kad sovietų įžengimas į Lenkiją „manevrų metodu“ neturėtų būti laikomas „invazija“.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

— JAV pajūrių apsaugos patruliai sulaikė Mississippi upe plaukiantį laivą, konfiskavo 75 tonus marijuanos ir suėmė 11 asmenų. Pasak pajūrių apsaugos pareigūno, kontrabandinis laivas Tysfjorde buvo registruotas Panamoje.

KALENDORIUS

Gruodžio 17 d.: Lozorius, Viena, Montigaila, Lailė.

Gruodžio 18 d.: Bazilijonas, Zosė, Girdvilas, Eivilė.

Saulė teka: 7:11, leidžiasi 4:21.

ORAS

Debesuota, vėjuota, temperatūra dieną 35 l., naktį 25 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ

Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Telefonas 476-7089

ASS ŠVENTĖ CHICAGOJE

A.S.S. penkiasdešimt šešių metų sukakties minėjimas Chicagoje buvo prarastas bendradarbiaujant ASS Chicago skyriaus valdybai ir ASS Vadėjai. Lapkričio 8 d., šešt. 10 val. ryto Jaunimo centre, minėjimas pradėtas simpoziumu: „Lietuvos klausimo iškilimas Amerikos visuomenėje: teorija ir metodai“, kurį moderavo fil. Algis Tamošiūnas, dalyvavo Saulius Čyvas, kuris kalbėjo apie „Jaunimo įsijungimą ir akciją keliant Lietuvos reikalus Amerikos visuomenėje“. Pranas Pranckevičius — apie „Lietuvių Jaunimo Sąjungos pastangas kelti Lietuvos reikalus“. Dr. Kazys Sidlauskas, ALTos pirmininkas, papasakojo apie lietuvių organizacijų, o ypač ALTos akciją Washington. Fil. Anatolijus Milūnas kalbėjo apie galimybes ir varomą darbą per JAV politines partijas. Pranešimuose ir diskusijose buvo pabrėžta, kad visose lietuvių pastangose atkreipti Amerikos visuomenės dėmesį į Maskvos pavergtos Lietuvos reikalus, lietuviškas jaunimas, o ypač studentai ir moksleiviai, yra sąmoningai įsijungę. Simpoziumas buvo surengtas vykdamas s.m. ASS suvažiavime priimtus nurodymus, siekiant pagyventi ASS ir jojo narių veiklą.

Po bendrųjų pietų, 2 val. p.p. prasidėjo ASS iškilminga sueiga. Pradžioje, LSS Pirmios pakelto paskaitininkėmis ASD narės — J. Žukauskienė ir Sh. Plepytė davė skaitininkės įžodį. Fil. Rima Tamošiūnienė pravedė Pakėlimų iškilmes. Pažymėtina, kad s.m. Chicagoje veik pusė ASS vietų spalvas gavusių yra „antrosios kartos“ akademikai skautai! Akademikų Skautų draugovės tikrosiomis narėmis pakeltos: Lyda Bakaitytė (tėvas Korp! Vytis filisteris), Svajonė Kerelytė (motina ir sesuo ASD filisterės), Laura Laučiūtė (motina ASD filisterė), Asta Motušytė, Indrė Žadeikytė ir Ramona Žygaitė. Korp! Vytis senjorais pakelti: Andrius Fabijonas, Algis Korzonas (abu tėvai yra ASS vietų filisteriai, bet ir to negana! Tai pirmasis „trečiosios kartos“ akademikas skautas, nes jojo senelis yra senas ASS veikėjas, dabartinis ASS Garbės Gynėjas, buvęs LSS Tarybos pirmininkas), Linas Leseckas, Aldis Liubinskas (abu tėvai yra ASS vietų filisteriai), Linas Maskaliūnas (abu tėvai yra ASS vietų filisteriai), Robertas Raudys ir Audrius Viktoras. Iškilmės dalyvavo Clevelando ASS vietų atstovai — svečiai. Iš to ASS skyriaus vietų dvi sesės buvo pakeltos tikrosiomis narėmis ir vienas brolis senjor. Dėvius iškilmingai pasivadėjimą ir pabučiavus vieneto vėliavą, visi gavo savo

BAIGĖ LSS VADOVŲ MOKYKLĄ

1980 m. LSS Ažuolo vadovų mokyklos praktinę dalį baigė sekantys skautai: Algis Avizienis, Algis Basilius, Jonas Bužėnas, Vytas Dabšys ir Algis Leškys — Los Angeles, Cal. Aras Gvildys, Paulius

vienetų juostas bei ženklelius, su mintimi, kad tos ASS vietų spalvos juos, naujas tikrąsias ASD nars ir Korp! Vytis senjorais, surišo su Akademiniu Skautų Sąjūdžiu visiems laikams. Naujos t.n. padėjojo savo globėjai fil. R. Lukienė, o nauji senjorai savo tėvūnii fil. R. Korzonui, įteikdami dovanėles. Fil. J. Dainauskas, sveikindamas naujus pilnateisius ASS vietų narius priminė, kad jų pareiga yra, net ir kasdieniniame gyvenime, vadovautis ASS obalsiu „Ad Meliorem“. Nauji nariai, įsijungdami į ASS šeimą liudija, kad studento skauto idėja, unikalinė visame pasaulyje, gimusi 1924 m. Lietuvos Universitete, Kaune, ir šandieną, toli nuo Lietuvos, yra gyva. Iškilminga sueiga buvo užbaigta visų dalyvių, gana ilgai užtrukusiomis, dainomis. Be ASS vietų atstovų iš Clevelando ir Omahos matėsi gana daug senai matytų vyresniųjų ASS vietų narių. Šventėje buvo pristatytos ASS Chicago vietų valdybos. Korp! Vytis, iš senojo sąstato, pirmininku ir toliau liko senjoras Ramūnas Vidžiūnas, o nariais senjorai Petras Salčiūnas ir Ginutis Matutis; bus kooptuotas dar vienas senjoras ir pakviestas junjorų tėvūnas. ASD pirmininke išrinkta t.n. Gilė Liubinskaitė, o valdybos narėmis tikrosios narės Rasa Markulytė, Ramona Žygaitė, Salmė Drungaitė, Svajonė Kerelytė ir Lyda Bakaitytė; kandidatų globėja pakviesta fil. Rima Tamošiūnienė.

Vakare Delphian House Rest. įvyko tracinis ASS balius, kuriame meninę programą atliko sol. Praurimė Ragienė, akompanuojant Arūnui Kaminskui. Iškilmingai daliai vadovavo ASS VP pavaduotoja fil. Rūta Pauperienė. Fil. K. Jėčiūnė buvo pareikšta padėka už sėkmingai prarastą s.m. ASS studijų dienas Camp Eberhard (YMCA), Three Rivers, Michigan.

Sekmadienį, lapkričio 9 d. po bendrų pusryčių, ASS Chicago vietų nariai ir svečiai su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose, tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų šventės dalyviai, taip pat su ASS vietų vėliavomis, vyko į Šv. Kazimiero lietuvių kapines, aplankyti ten palaidotų ASS vietų narių. Vien „kazimirinėse“ amžina prieglobstį jau rado 16 mūsų narių. Padedant prie kiekvieno jų kapo po gele, simboliškai buvo pareikšta gyvųjų ASS narių pagarba ASS vietų mirusiems nariams. Tautinėse kapinėse yra palaidoti 2 ASS nariai, tad Chicagoje „ilsisi“ 18 mūsų narių, o kiek ASS narių kapų yra išbarstyta po visą pasaulį, pradedant Sibiro taigomis ir baigiant tolimos Australijos žemyną? J. Dainauskas

Karosas, Simonas Namikas, Arvydas Saplys ir Paulius Sukauskas — Toronto. Paulius Jankus ir Algis Rugienius — Detroitas. Linas Liubinskas, Linas Orentas, Linas Sutkus ir Tomas Valaitis — Chicago. Algis Miškinis — Clevelandas, Andrius Stanaitis — Hamiltonas. Aras Tamošiūnas — Rochester.

ASS metinės šventės Chicagoje simpoziumo „Lietuvos klausimo iškilimas Amerikos visuomenėje: teorija ir metodai“ dalyviai. Iš k. fil. Anatolijus Milūnas, dr. Kazys Sidlauskas — ALTO pirm., fil. Algis Tamošiūnas, Pranas Pranckevičius ir Saulius Čyvas. Nuotr. J. Tamalaicius

Veikli jauna vadovė v.sl. Viktorija Kucaitė. Nuotr. V. Kuca

VEIKLI JAUNA VADOVĖ

Vyr. skautė sl. Viktorija Kucaitė dvejus metus sumani ir sėkmingai vadovavo Aušros Vartų tunto Žemaitės draugovei, kurios vadove prieš eilę metų yra buvusi ir jos mama v.s. Regina Kučienė.

Oficialiai skautauti Viktorija pradėjo būdama šešių metų amžiaus. Įsijungdama į pūkstyčių eilę, ji jau turėjo nemažą skautavimo patyrimą, mat būdama jauniausia skautiškos šeimos atžala, stovyklauti ir sueigauti pradėjo ne pusės metų neturėdama. Skautybe Viktorija yra natūraliai susidomėjusi — kitokio gyvenimo būdo nepripažįsta. Ruošdamasi vadovavimui, yra baigusi skaitininkų ir draugininkų kursus. Įgytoms žinioms jau spejo pasidalinti su kitais broliais ir sesėmis būdama instruktore pernai Chicagoje vykusiose skaitininkų kursuose. Baigusi vandens sargybinių kursų, įgytas žinias pritaikė stovykloje eidama vandens sargės pareigas.

Keliose stovyklose stovyklavo, Viktorija nelabai ir prisiminti begali, bet Šeštoji Tautinė stovykla jos atmintyje liks iškiliausia, nes dalyvavo abejojose — Australijoje ir Rako stovykloje vykusiose. Šeštoje TS duodama vyr. skautės įžodį, savo širdyje įžiebė lietuviškos skautybės Gabijos ugnelę, kuriai, tikimasi, niekad neleis išblėsti.

Yra baigusi Kristijono Doneičio lituanistinės mokyklos. Trejus metus šoko Grandies tautinių šokių grupėje. Dalyvavo tautinių šokių šventėse. Mėgsta sportą, ypač plaukimą, literatūrą, muziką. Patinka ir drabužių modeliavimas; jau eilę metų talkina lietuviškų organizacijų labdaros reikalams ruošiamose madų parodose, modeliuodama savo mamytės tam tikslui sukurtus drabužius.

Gavusi Illinois valstijos stipendiją, universitete studijuoja cheminę inžineriją.

Pastaruoju metu daug laiko ir dėmesio skirdama studijoms, mažiau jai begali skirti skautavimui.

Jei artimo džiaugsmas nėra mūsų džiaugsmu, jei artimo ašaros nėra mūsų ašaros — nesame krikščionybės skleidėjai.

T. Žiuraitis

TRISDEŠIMTMEČIO SUKAKTUVIŲ MINĖJIMAS HAMILTONE

Bendrame susikaupime dalyvavome prel. dr. J. Tadausko atnašaujamose šv. Mišiose, kurių metu giedoję solistė A. Pakalniškytė, o akompanavo AV parapijos choro dirigentė D. Deksnytė-Powell.

Po pamaldų visi susibūrė į Jaunimo centro salę. Buvo malonu matyti svečius iš Toronto — skautus ir vadovus, kurie savo dalyvavimu mūsų eiles praturtino ir mus pagerbė. Oficialios dalies metu vyr. skautė A. Krivinskaitė skaitė ps. P. Breichmano paruoštą Hamiltono skautų veiklos apžvalgą, kurioje buvo prisiminti ir skautų rėmėjai, ypač daug jėgų ir darbo skautijai paaukojęs a.a. A. Paukštis. Sveikino Kanados rajono vadovs v.s. Skrinškas ir vadeivė — s. Kalinauskas. Gėlės prisegimu buvo pagerbti dalyvavę būvę tuntininkai, o tylos minute — pirmasis „Nemuno“ tuntininkas a.a. E. Mickūnas. Skautės džiaugėsi vyriausios skautininkės I. Kerelienės apsilankymu. Ji mus pasveikino ir palinkėjo toliau drąsiai žengti skautybės keliu, nes skautavimo kokybė nereikalaujanti didelio skaičiaus jaunimo. Ta proga ji papuošė „Širvintos“ tunto vėliavą.

Lietuvoje austa juosta, kuri mums visuomet primins tą sukaktį ir liks paskatinimu išlaikyti skautavime lietuvišką dvasią, kalbą ir papročius. Skaidrėmis pavaizduota Hamiltono skautų veikla (1950-1980 m.) papildant laikotarpiams būdingais eiliuotais posmais, dainomis ir pasirodymais. Tai davė progos į programą įsijungti visiems skautams bei žiūrovams.

Ruošėms tai šventei visi, nuo jauniausio iki vyriausio skauto. Nuosirdi padėka vyr. skautėms I. Stungevičienėi ir M. Kalvaitienei, kurios programą apjungiančius žodžius pritaikė ir taip talentingai perdavė, o Aldonai Matulicz už kanklininkų paruošimą bei Hamiltono organizacijų atstovams, tėvams ir gausiam būriui bičiulių, kurie su mumis tą sukaktį malonėje atšvėsti ir duosniai aukoję išlaidoms padengti.

Sirvintietė

JAV VIDURIO RAJONO STOVYKLA

Pranešama, kad paskutiniam Vidurio rajono tuntininkų ir vietininkų suvažiavime numatyta rajoninė stovykla įvyks 1981 m. liepos 11-25 d. Rako stovyklavietėje, Custer, Mich.

KERNAVĖS TUNTO DĖMESIUI

Tradicinės Kernavės tunto Kūčios įvyks gruodžio 21 d., sekm., 5 val. vak. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Kernavės tunto sesių tėveliai ir šeimų nariai maloniai kviečiami dalyvauti šioje mūsų šeimos šventėje. Visos sesės dalyvauja vilkėdamos pilnas ir tvarkingas uniformas.

Kernavės tunto vadovybė

DALYVAUKIME KONKURSE

LS Brolija paskelbė konkursą tema „Mes mokame skautauti“. Mecenatas ps. kun. dr. Juozas Prunskis. Konkursas baigsis 1981 m. pavasarį. Visi broliai raginami jame dalyvauti. Taisyklės ir kita informacija išsiuntinėta Brolijos vadovams. Jei dar neužsiregistravote, ar stokojate informacijų, kreipkitės į savo vadovus. Dalyvaukite visi!

MINĖJIMAS HARTFORDE

Hartfordo Šatrijos vietininkija drauge su Teviškės brolių talka suruošė Vėlinių minėjimą parapijos salėje. Šatrijos vietininkė s. Danguolė Banevičienė, pravedė minėjimą. Pradžioje dvi skautės ir skautas uždegė trispalvę žvakutes: vieną už mirusius karius, kitą už skautus ir skaites ir trečią už gimines ir artimuosius. Toliau sekė skautų ir skautių išpildoma eilėraščių, skaitymų bei muzikos pynė.

Sis Vėlinių minėjimas buvo skirtingas tuo, kad nebuvo kviečių paskaitininkų ar programos išpildytojų, o skautai patys atlikdami programą turėjo geresnę progą susipažinti su minėjimo prasme. Taip pat tėveliams ir svečiams praėjo maloni valandėlė, po kurios galėjo didžiulius savo jaunimo.

Laima Šimanskytė

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujiniai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro. Šventadieniai uždaryti — Sav. MIKAS ČESAS. Šeštadieniai nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00.

Pašto išlaidas matinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00	\$28.00	\$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Užsienyje	\$42.00	\$25.00	\$17.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Savaitinis	\$28.00	\$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniai nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniai 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Atidaryti šiek tiek nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro. Sekmadieniai nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITE

IR VINCAS BRIZGYS

Teisinių daktarai

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Visi tel. 773-8000

Vadovaudami pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiate, skambinti 374-8004

Pirma ligoninė pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00

val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS.

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

Gydytojas ir Chirurgas

DIPLOMAT, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

8104 S. Roberts Road

1 mylia į vakarus nuo Harlem Av

Tel. 563-0700

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus

treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet.

Tel. Reliance 5-1813

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4

val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTĖ

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 12-4

3 iki 7 v. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE

Chicago, Ill. 50502

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

Lietuviškos kolonijos

GRIAUTI AR IŠLAIKYTI

Dabartinę lietuviškąją išsivijimą nelabai jaudina jos praeitis, o taip pat ir senųjų išsivijimų sukurtų kolonijų išlaikymas. Bet jeigu giliau pasiknis-tumėm, galėtumėm rasti duomenų, kad lietuvių kolonijos šioje šalyje pradėtos kurti maždaug prieš 100 metų.

Šioje vietoje ir kitur esame labai daug rašę, kiek daug senoji išsivijimą padėjo likusiai tėvynėje tautai jos sunkiausiais laikais. Padėjo ir naujiems išsivijimams — politiniams pabėgėliams įsikurti Amerikoje pokario metais. Priėmė jie dešimtis tūkstančių „dykų“ todėl, kad turėjo geras lietuviškas širdis, savo namus ir savo lietuviškas kolonijas.

Lietuviškos kolonijos buvo lietuviškos stiprybės. Čia ir savo parapijos, bažnyčios, krautuvės, biznio įstaigos, tautpymo bendrovės, kirpyklos, siuvelyklos, valkyklos; čia lietuvių profesionalai — gydytojai, inžinieriai, advokatai, nekilnojamo turto pardavėjai ir kiti šaunūs tautiečiai susitelkę. Čia savos lietuviškos mokyklos, lietuvių seselės vie-nuolės, labdaringosios draugijos, laidojimo įstaigos, pagaliau, valkyklos, užteigos, savos kartiamos ir net savi valkatos... Visko žmogui reikia, bet visko ir buvo.

Lietuviškos kolonijos buvo didelės lietuvių stiprybės. Labai gaila, kad pastaruju metu jos pergyvena didžiulę krizę, kurią dar paskubina mes patys. Lietuviškas kolonijas miestuose naikina įvairios aplinkybės, tačiau dažniausia šios: 1. Senųjų kolonijos gyventojų išmirimas; 2. Jaunosios lietuvių kartos per menkas domėjimasis senaisiais lietuvių susibūrimais ir jų išsikišimais iš kolonijų darbo mokeslo bei profesiniais sumetimais; 3. Rasinės prieštastys — kai lietuviškų kolonijų gyventojai nebeišlaiko savo rankose nuosavybės, gausesnės rasinės grupės neatlaikydami spaudžiant; 4. Nemažos mūsų tautiečių dalies išsikišimas ir „saulėtus kraštus“, kuriuos kai kas bando vadinti „dramblių kapinynais“.

Pastaruju metu mūsųose emė reikėdavo smarki agitacija už lietuvių išsikišimą iš senųjų kolonijų, kartais net į visiškai neapgyventas Amerikos vietas. Žinoma, nereikia smerkti pastangų kurti lietuvių kolonijas kitose vietose. Tačiau toks išsikišimas turėtų būti galimai kompaktiškas ir planingas. Sakysime, Chicago lietuviams daug gero atnešė naujos lietuvių kolonijos įsikūrimas prie pat Chicago esančiame Lemonto mieste ir jo apylinkėse. Čia veikiai įsikūrė daugybė jaunų šeimų, lietuviškų organizacijų skyriai, Lietuvių Bendruomenė, lituanistinė mokykla ir kt. Blogiau, kai kūrė persikėlę lietuvių nebesudaro savo naujos kolonijos: senąją koloniją savo išvaziavimu apgraižina, o išvaziavę svetur pasimeta.

Tai gi mums išrodo, kad reikia ne ardyti, bet visomis išgalėmis ginti ir stiprinti lietuvių kolonijas; ne iš jų bėgti, bet į jas vėžti. Nebus lietuviškų kolonijų — sumenkės ar visiškai pranyks ir lietuviškoji veikla.

Visi gerai žinome, kad didžiausia ir stipriausia lietuvių kolonija visame laisvajame pasaulyje yra susispietusi aplink Marquette Parką, Chicagoje. Čia gyvena daugiausia lietuvių ir per dešimtis metų yra suteikta labai svarbių institucijų. Iš šios kolonijos kyla lietuviška veikla; marketparkiečiai bet kuriam lietuviškam reikalui remti sudeja daugiausia lėšų.

Tačiau pastaruju metu šiai kolonijai emė grasyti juodosios rasės žmonės. Jau eilė metų, kai lietuviai čia yra juodųjų kaimynų terorizuojami: užpildinėjamos moterys ir vyrai net dienos metu, merginos, moksleiviai, gadinamos susisiekimo priemonės. Kartas nuo karto ruošiamos demonstracijos, nukreiptos prieš baltosios rasės gyventojus. Parke ir jo apylinkėse gatvėse pasidaria labai nesaugus gyvenimas.

Neseniai visus lietuvius be galo sujaudino nepaprastas įvykis: iš ryto buvo užpultas pensininkas Aleksandras Siliūnas. Užpuolimas buvo tyčinis. Mūsų tautietis buvo iš pasalų užpultas staiga atsiradusio juodosios rasės gyventojų, ne vietinio, bet atvykusio iš gretimos kolonijos. Užpuolėjas krito Al. Siliūnui keletą smūgių plaktuku, prakirto galvą. Paplūdes kraujais nelaimingasis buvo nugabentas Sv. Kryžiaus ligoninė. Tačiau sužeidimas buvo labai smarkus, mirtinas. Medicinos pagalba nieko nebegalėjo jam padėti, ir Al. Siliūnas, pasikankinęs keletą dienų ligoninėje, mirė.

Faktas, kad A. Siliūnas užpuolko nebuvo apipletas ir kad užpuolikas su savimi atinešė žudymo įrankį, rodo, kad ši žmogžudystė buvo įvykdyta ne asmeniniais, bet gyniniams rasiniais sumetimais. Šios labai skaudžios, kaip ir kitų ankstesnių prieš lietuvius nukreiptų akcijų tikslas — įgąsdinti lietuvius ir kitus baltosios rasės žmones, kad jie greičiau savo koloniją bei nuosavybės paliktų, iš jų išsikišdami.

Tačiau Marquette Parko kolonija tebėra didžiulė, ir lietuviai čia galingi tiek savo skaičiumi, tiek nuosavybėmis, kad nuo vieno kito mirtino plaktuko smūgio kolonija dar nesubyrėtų. Viena kas skaudu — kolonija neturi geros organizacijos, kuri energingai gintų lietuvių reikalus ir juos organizuotų. Išvaziavimuose nebūtų ir negalima faktas, kad lietuvių būtų nuvykęs į kurį nors juodosios rasės apgyventą rajoną ir ten plaktuko smūgiu būtų užmušęs juodosios rasės žmogų. Kas tada būtų įvykę? Nesunku atsakyti: Marquette Parko lietuvių kolonijos nebebūtų likę — juodosios rasės minios būtų užpuolusios

SVARSTOMAS CHEMINIO KARO PAVOJUS

Sovietų nuodų grėsmė iššaukė susirūpinimą Šiaurės Atlanto sąjungoje

BR. AUŠROTAS

Kai baigėsi Antrasis pasaulinis karas, gyvieji likusieji su didžiu palengvėjimu atsikvėpė, kad jo metu nebuvo panaudotos nuodingos dujos nei prieš piliečius, nei prieš kovojančius frontuose.

Taip pat nei prancūzai, kovodami Afrikoje ar Indokinijoje, nenaudojo žudančių chemikalų nei prieš kovojančius sukilėlius nei prieš karius pietryčių Azijoje. Taip pat ir JAV, ilgo ir nuostolingai Vietnamo karo metu, nepanaudojo cheminio ginklo prieš šiaurės vietnamiečius.

Staiga nuo šių metų pradžios pradėta šio krašto spaudoje kartoti, kad „SSSR gamina nuodus tolimame Sibire, Sverdlovskė ir kituose miestuose“. Tai nesibaigia vien tik rašymu ir diskusijomis.

Mano dažnokai panaudojamas savaitraštis *Aviation Weekly & Space Technology* savo gegužės 19 d. numeryje išsidėjo straipsnį: „JAV Karo

lietuvių rajonus ir viską užnimi sunaikinę.

Lietuviai tokių priemonių, žinoma, nenaudojo, nenaudoja ir nenaudos. Vis dėlto reikia šis tas daryti. Tuo tarpu šis nelaimingas įvykis ir be galo gero lietuvių mirtis nepakamai sujaudino mūsų širdis, ir lietuvių akcija toliau savosios „lietuviškos balos“ nenuėjo.

Tai, žinoma, labai negerai. Taip elgdamiesi, mes lietuviškos kolonijos savo rankose neišlaikysime. Neišlaikysime ir lietuviškos. Reikia rimčiau organizuotis ir energingiau veikti. Kai valstybė ar miesto vadovybė neapgina savo piliečių gyvybės, nesuteikia jiems saugumo, reikia patiems gyventojams imtis saugumo priemonių. Atėjo laikas, atėjo valanda.

Užsklandai. Išeidamas pensijon, jaučiausi mažai kam reikalingas ir todėl prieš mėnesį laiko liūdnokai atsisveikinau. Tačiau netrukus paaiškėjo, kad ir ten neturiu reikiamos ramybės. Pasipylė man ir redakcijai laiškei, telefonui skambinimui, buvo reikalaujama, kad būtinai ir toliau kalbėčiau skaitytojams. Vadinasi, užskleisti duris nepilnai pavyko. Ryžausi, rašydamas knygas apie Lietuvos bažnyčias, leidėjų prašomas bent retkarčiais išeiti iš savo knygų landynės ir viena kita mintimi pasidalinti su „Draugo“ skaitytojais.

b. kv.

Aviacija Europoje gerina savo gynybą prieš cheminio karo pavojų. Tai rodo, kad ši grėsmė yra lygiai artima, kaip ir branduolinių bombų puolimai.

Ne vien tik ankščiau minėtas savaitraštis susirūpino cheminio karo grėsme. Taip pat plačiai skaitomas savaitraštis *U.S. News & World Report* savo XI.3 laidoje atspausdino šiai grėsmei temai skirtą diskusinį straipsnį. Iš šios medžiagos pateikiu keletą svarbesnių minčių.

Karo Aviacija ruošiasi...

... sutikti šią grėsmę. Straipsnis papuoštas dviem nuotraukomis: vienoje jų Karo Aviacijos lakūnas apsirėngęs priešcheminio ginklo uniformą ruošiasi išeiti į pratimus, kuriuose bus mėginama „darbuotis“ chemiškai apnuodytoje aplinkoje. Kitoje matome kitą Karo Aviacijos karį, V. Vokietijos Ramstein aerouoste, plaukiantį F-4E lėktuvą — naikintoją, 86-je Taktinėje Naikintojų Eskadroje.

Straipsnio autorius sako, kad „JAV Karo Aviacijos vienetai yra pasirėngę išlikti gyvi ir toliau“ — kovoti tuo atveju, jeigu Varšuvos Pakto jėgos, SSSR vadovaujamose, užpultų chemiškai ginklais NATO karus Europoje.

Straipsnyje nurodoma, kad šiuo metu jau užbaigta pirmoji apsigynimo pakopa: jau kiekvienas Karo Aviacijos narys Europoje yra gavęs po vieną priešcheminio ginklo uniformą. Vienok Karo Aviacijos vadovybė dar nesanti patenkinta vienu apsauginiu priešcheminio ginklo drabužiu; šiuo metu atliekami šū antrinių uniformų sandėliavimai.

Be šių uniformų Karo Aviacijos vadovybė Europoje stengiasi taip pat patobulinti nuo priešcheminio ginklo kitas apsigynimo priemones. Yra išdėstomi įrenginiai, kad jie padėtų išpėti apie tokių nuodų buvimą, lygiai kaip ir įrankiai, padedą panaikinti tuos cheminius nuodus.

Nėra abejonės, kad įvedus naujas priešcheminio ginklo uniformas skraidančiam personalui, pastarajam bus sudaryta žymų nepatogumų, vykdančių kovos uždavinius. Tos uniformos ne tik žymiai padidins kūno prakaitavimą, bet skridimų metu žymiai sumažins matomumą. O koks gali būti geras pilotas ar žvalgas,

nematąs savo įrankių! Tad ir toliau teks ieškoti, studijuoti, kad pagaminus apgarinimo nebijančius dujokaukių stiklus. Tektų prileisti, kad ir šioje srityje bus išrasti nauji stiklai ir kitos reikalingos medžiagos, kurios pašalins nuodų veikimą.

Supažindina visuomenę

Straipsnio pradžioje minėtas *USN&WR* savaitraštis, diskusiniame straipsnyje įdėjo du pasikalbėjimus su cheminio ginklo žinovais. Atrodo, kad šiuo metodu einant, siekiama parengti JAV visuomenę, kaip sutikti iš SSSR tarpkontinentinių raketų pagalba ir JAV didmiesčius atsikūsimas „sovietinių cheminių ginklų dovanas“.

Savaitraščio redakcija klausia: Ar JAV privaletų paspartinti cheminio karo pasirengimus?

Taip...

... „nes yra būtina išlaikyti veiksmingą nuo šio ginklo panaudojimo atbaidomą jėgą“, tvirtina Amoretta Hoerber, Sistemų Planavimo Korporacijos vyresnioji politikos analitikė. Jos nuomone, šiuo metu JAV arsenaluose laikomi cheminiai ginklai yra gerokai pasenę. Atseit, jų negalima panaudoti dabar esamomis, moderniomis ir prieš pusę per metus priemonėmis.

Iš esmės imant, būtų daug geriau sukurti veiksmingą ginklavimosi kontrolę, daug tobulesnę už dabar turimą. Kai šandien deramasi su priešinga puse, tai NATO iš jos negali gauti jokių nuolaidų: demokratiški kraštai atsirado silpnėsių pusė. Prisimintina iš visai nesenos istorijos, kad tik tuomet būdavo galima ką nors pasiekti, susitarti, kai demokratiški kraštai būdavo stipresnių pusėje.

Šiuo metu tobulinami cheminiai ginklai gali žymiai sulėtinti priešų jėgų šuolį į priekį. Atsimintina, kad su dujokaukėmis ir nuo cheminio ginklo apsaugojančiomis uniformomis labai sunku judėti; tokie daliniai greičiau pavargsta negu dėvintys normalius drabužius. Dar svarbiau: sovietinės priešcheminio ginklo techniškos priemonės yra menkesnės kokybės negu NATO daliniuose. Taigi, SSSR, žinodama šiuos savo nepatogumus, gali nesirūpinti panaudoti abejotina, jų nenaudai veikiantį ginklą.

Ne...

... „cheminis ginklas yra

daug pavojingesnis piliečiams negu kariams“, teigia Matthew Meselson, Harvardo Universiteto biochemijos profesorius. Jis tvirtina, kad JAV per dešimtmetį negaminu nuodingų dujų ginklų. „Pradėti statyti cheminio ginklo įmones be kongresinių diskusijų, kuriose būtų gaminami nuodingomis dujomis pripildyti artilerijos sviediniai, tai būtų per ankstyvas žingsnis“, sako profesorius.

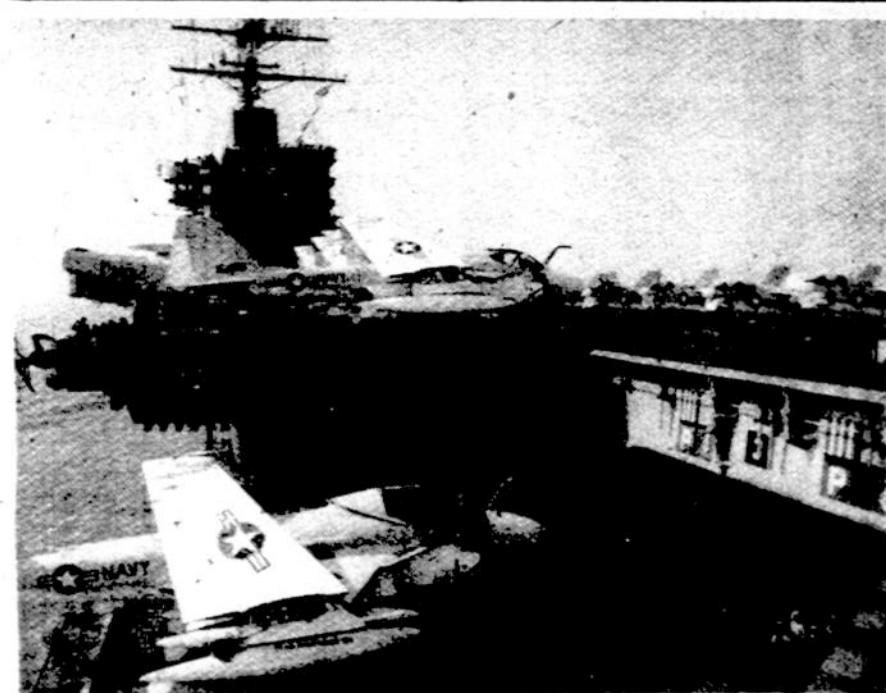
Tenka prisiminti, kad V. Vokietija yra atsisakiusi nuo cheminio ginklo naudojimo. Kaip tai bus suderinta su jos buvimu NATO sudėtyje?

Šiuo metu JAV kariuomenė dar turi didžiules cheminio ginklo atsargas. Pakeisti turimas į naujus ginklus tektų sumokėti apie tris milijardus dolerių; ir tai vis iš tų pačių mokesčių mokėtojų kišenių.

Iš esmės cheminis ginklas yra daug pavojingesnis piliečiams negu kariams. Galimo cheminio karo atveju Europoje žūtų milijonai žmonių; gi, visų piliečių neaprengsi priešcheminiais drauziais ar visiems neįpirši naudoti dujokaukes.

Amerika turi ganėtinai cheminių ginklų. Taip pat ir NATO apsigynimo priemonės yra žymiai patobulintos ir daug geresnės už sovietines. Atrodytų, kad tai galėtų sumažinti galimybes, kad sovietai griebtųsi šio rizikingo žaidimo.

Žinoma, visi pasaulio gyventojai daug laimėtų, jeigu būtų imanoma sudaryti tokias tarptautines sutartis, leidžiančias šiuos ginklus vietoje kontroliuoti. Tačiau, kas gali žinoti, kada SSSR sutiktų tokią sutartį pasirašyti?!

JAV-bių karo laivas — lėktuvnešis „Nimitz“ Ramiajame vandenyne, Persų įlankos vandenyne.

TILTAS

V. ŪSELIENĖ

8.

— Žinai, brolau, — kalbėjo šis, — pažūrėk į mūsų publiką. Šilkai, kailiai... Vis dėlto lietuviai ne durniai. Kiek čia mes metų besame Amerikoje, o kiekvienas beveik susirado gerą darbą, prasimušė, įsitaisė namuką... Žiūrėk, paimk kad ir mane — buvau technikas. Čia pasidariau braižytojas — inžinierius. Aną dieną bosas, pasiūlė pas save... Dargis žinojo gerai, kas po to seks. Jis buvo tai girdejęs daug kartų. Geras žmogus tas Rainys, bet jau „pagyrų puodas“. Kai pagaliau Dargis nukreipė kalbą į vakaro programą, buvo vėl laikas eiti į salę. Grįžęs prie žmonos paklausė, ar ji mačiusi mergaites.

— Ne, — atsakė ji nerūpestingai, — bet Milda yra balkone su Rūta, o Kristina turbūt kur nors su Kęstučiu. Žinai jaunimas — nusijuokė daugiau Rainienės ausims. Ji pati buvo gerokai susirūpinusi. Milda buvo atlėkusi į moterų kambarį pasipudruoti ir paklausta apie Kristiną atsakiusi, jog niekur jos nebuvo mačiusi.

Bet, užgesus šviesoms, Dargienė vėl susi-

kaupė. Ji mėgo gerą chorą, ypač lietuviškas liaudies dainas. Pati buvo gana gera dainininkė. Gimnazijoje net svajojo stoti į muzikos mokyklą, bet karas, vedybos ir vaikai — taip ir liko svajonės svajonėmis.

Šandien choras gerai dainavo. Ji smarkiai plojo po kiekvienos dainos, bet vidų ją kankino kažkoks slaptas rūpestis. Pati sau negalėjo išaiškinti kodėl. Kristina pastarais metais daug laiko praleisdavo su Kęstučiu. Jis buvo „geras vaikas“, tik gal truputį per daug įsimylėjęs, per daug pavergęs Kristiną. Nors dar nieko apie tai nebuvo kalbėta, bet slapta visų buvo nuspręsta, kad už metų, Kęstučiui gavus magistro laipsnį, bus vestuvės. Tėvas turtingas, padės gauti gerą darbą... Todėl gal ir nereikėjo rūpintis, jeigu Kristina ir daugiau negu reikiant praleisdavo laiko su juo. Jaunų vyrų taip mažai... Tačiau paskutinis mėnuo buvo kažkaip kitoks. Kęstutis beveik nesirodė. „Dirba“, — trumpai atsakydavo Kristinai, paklausta apie Kęstutį. Gerai, kad dirba, greičiau baigs mokslius, greičiau galės vesti. Dirbo ir Kristina... Bet... Bet, iš kitos pusės, reikia pripažinti, jog ji buvo keistai nerami, dažnai susierzinusi, išbalusi... Dažnai skundėsi galvos skausmais. „Ar tik juodu nėra susipykę?“ — kildavo kartais nerami mintis Dargienei. Todėl šandien ji nutarė palikti Kristiną ramybėje. Tiek ilgai nesimate, susitiko... Norės pasikalbėti, pabūti vieni. — O tas Dargis neduoda ramybės: „Kur Kristina, kur Kristina?“

Bet atėjus antrai pertraukai ir Dargienė

pasidarė neramu. „Reikės eiti paieškoti“. Tačiau buvo sunku atsikratyti Rainienės, priėjo kiti pažįstami — taip ir liko.

***

Kristina kovojo su vėju, pagaliau bijodama, kad net prieš savo paties norą bus nušluota nuo tilto. Atrodė, jog užtektų atitraukti rankas nuo turėklų ir vėjas pagriebęs nuneštų ją žaisdamas, kaip nunešė jos mažą rankinuką. O tačiau rankų ji beveik nebejautė — jos buvo taip išaliosios. Nejaudė ji nė kojų, ir šaltis sruveno visomis jos gyslomis, nuslopindamas net jos širdies skausmą, nuovargį ir neviltį.

***

Kęstutis, pasiekęs tikto grindinį, sumazino greitį. Tiltas paviršius buvo grynas ledas. Prieš jį važiuojantis automobilis vos besliko į priekį. Kęstutis dairėsi į visas puses. Staiga vėjas, pagriebęs kažką balta, sviedė skersai kelio. Daiktas, atrodė iš pradžių lyg nosinė, prisiplojo prie tilto pakraščio. Kęstutis prasi-darė langą ir, iškišęs galvą, bandė pamatyti, kas ten buvo. Pagaliau, beveik jau pravažiavus pro šalį, vėjas vėl žaismingai pagriebė ir apvertė tą daiktą, tarsi tytiom pastūmėdamas jį Kęstutio automobilio link. Šviesa blykstelėjo vaivorykštės spalvomis, ir Kęstutis pažino Kristinos rankinuką. Baimė sustingdė jo širdį. „Kristina, o Kristute!“, — šnabždėjo jis drebančiom lūpom. „Ji turi būt

čia kur nors... O gal buvo? Kur ji dabar? Vaziuodamas vis lėčiau, jis ieškojo akimis, — vildamas ir kartu bijodamas. „Kristute, Kristute“, vis kartojo. „Koks aš beprotis! Taip įžeisti! Kur ji dabar galėtų būti? Bet Kristinos niekur nesimate. Baisūs vaizdai vienas po kito skrido Kęstučio vaizduotėje...“

(Sustoja mašina. Vyras odiniu puspalkčiu iššoksta, stveria Kristiną už rankos ir velka ją į automobilį. Kristina priešinasi... Vyras ją, brutaliai stumdydamas, įsodina į mašiną...)

Kristina stovi prisiglaudusi prie tilto pakraščio. Vėjas, žiaurus vėjas drasko jos rūbus, išdraiko jos plaukus... Ji numeta apsiaustą, lipa ir stojasi ant turėklų... Jos liešas pavidalas viena momentą ryškiai išrežtas dangaus fone, o kita momentą jos nebėra. Ji krinta žemyn... bedugnėn.)

Kęstutis sudejuoja ir stumia šalin tuos baisius vaizdus. Bet tie vaizdai tokie ryškūs, jog jie stingdo jo kraują ir verčia širdį plakti pasitutusiu greičiu. Staiga jam ateina mintis: „O gal ji kitoj pusėj tiltu? Žinoma, koks aš kvailas! Jei ji atėjo iš šalies pusės, tai aišku, kad ji turi būti kitoj tiltu pusėj“. Atgavęs viltį, jis, tik pervaziavęs per tiltą, tuoj apsisuka atgal. Vėl rūpindamasis ir neramus, jis stengiasi važiuoti kiek galima lėčiau, vėl įsmeigęs akis į pakraštį.

(Bus daugiau)

GALUTINĖ PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ APYSKAITA

Pasaulio lietuvių dienų, įvykusių 1978 metais Toronte, oficialų finansinį pranešimą (Financial Statement) ir revizijos aktą (Auditor's Report) Kanados valdžios išstygoms ir PLD Organizaciniam Komitetui paruošė kanadiečių buhalterų firma Nayman, Resnick, Layton—Wise, Chartered Accountants. Šešių puslapių apyskaita ir aktas buvo pateikti ir priimti PLD Org. Komiteto posėdyje 1979 birželio 2 d. Toronte. Pagal priimtą NRLW apyskaitą PLD likutis — 38,202.15 dol. buvo paskirstyti visiems posėdžio dalyviams išdiskutavus ir balsavimo būdu nutarus kam ir kiek duoti. Visi pajamų ir išlaidų dokumentai buvo perduoti PLD Dienų Kontrolės komitėjui jos patikrinimui per 7 dienas.

PLB Valdyba konstatavo, kad abi Kontrolės Komitijos (PLD ir PLB) rado visą eilę buhalterinių ir procedūrinių netikslumų PLD Organizacinio Komiteto finansinėse operacijose, tačiau nerado išskaidymų. PLB Valdyba 1980 lapkričio 12 dienos posėdyje galutinai patvirtino Pasaulio Lietuvių Dienų suvestinę pajamų, išlaidų ir likučio pasiskirstymo apyskaitą ir ją skelbia visuomenei.

PLD archyvinė medžiaga, komisių aktai bei raštai yra PLB Valdybos raštinėje. Chicagoje, kur suinteresuoti asmenys gali pasitikrinti jiems rūpimas detales.

PLB Valdyba dar kartą dėkoja PLD Organizacinio Komiteto pirmininkui Jonui R. Simanavičiui ir visiems Komiteto nariams už jų kelių metų darbus, ruošiant labai sėkmingas Pasaulio lietuvių dienas Toronte 1978 metų vasarą. Dėkojame PPL Kontrolės Komitėjui už kruopščią reviziją, PLB Kontrolės Komitėjui už peržiūrėjimą bei nuomonę ir lietuvių visuomenei už paramą PLD dienoms ir kantrybę, laukiant šios galutinės PLD apyskaitos.

PLB Valdyba

PASAULIO LIETUVIŲ DIENŲ (1978. VI. 28 — VI. Toronte, Kanadoje)

Pajamų ir išlaidų apyskaita

Pajamos: V. Dainų šventės bilietai — 57,027.08; surinktos aukos Kanadoje — 32,897.40; surinktos aukos JAV — 27,580.65; susipažinimo vakaras Royal York viešbutyje — 27,055.00; PLB Seimo banketas — 25,386.50; Sporto žaidynės — 11,997.00; Dainų šventės leidiniai, PLD vadovas ir ženkliukai — 4,000.00; valiutos skirtumas — 2,712.05; palūkanos — 2,584.24; parama iš Ontario provincijos valdžios — 76,186.00; parama iš Kanados federalinės valdžios — 15,000.00. Iš viso: 282,425.92 dol.

Išlaidos: Pasaulio lietuvių sporto žaidynės — 63,049.66; chorų kelionių išlaidos — 45,279.40; Maple Leaf Gardens stadiono ir kt. patalpų nuomos — 36,902.54; PLB Seimo banketas — 26,041.65; Dainų šventės leidiniai ir vadovas — 16,878.2; PLB V Seimas 15,770.06; Reklama — 14,756.61; orkestrai, orkestracijos, gaidos, chorvedžių išlaidos — 10,457.73; meno paroda, pažymėjimai, atlyginimai, priėmimai, filmas, gėlės, telefonas ir paštas — 8,428.05; profesiniai buhalteriai — 3,950.00; Kanados LJS veiklai — 2,000.00; smulkesnės išlaidos — 700.65. Iš viso: 244,223.77 dol. Likučio (38,202.15 dol.) pasiskirstymas: Kanados LB Krašto

SOPHIE BARGUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.p. iki 4:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1480 AM
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

valdybai — 17,000.00; PLB Valdybai — 9,000.00; SALFASS — 7,000.00; V PLJK — 3,000. 1980 m. Tautinių šokių šventei — 1,000.00; revizijos komisijai už darbą — 542.00. 660.15 dol. likutis įdėtas į Kanados LB kasą.

LAISKAI "DRAUGUI"

AR GRAŽU PRALAIMĖJUSI
APSPAUDYTI?

Vladas Ramojus, mano geras nuoširdus bičiulis, gruodžio 1 d. "Drauge" "Dviejų horizontų" straipsnio skyriuje "Ar gražu pralaimėjusi apspaudyti?", įtraukė mane į tu nedorėlių sąrašą. Jis kaltina mane, kodėl aš "Drauge" parašiau: "Ką Zbigniewas Brzezinski per ketverius Carterio valdymo metus padarė, viskas buvo tik šiaudų padraikymas". Paėmęs tik tą vieną sakinį iš mano rašyto "Draugui" laiško, jis nemini laiško dalies, iš kurios paryskėtų, kodėl aš taip apie Brzezinskį pasakiau. Atrodo, lyg nekrei pė visai dėmesio į Brzezinskio padarytą žeidimą lietuviams.

Kaip ir dauguma tėvynainių, pasijutau įskaudintas Zbigniewo Brzezinskio, kai jis, būdamas aukštas valdžios pareigūnas, prezidento Carterio vienas iš svarbiųjų patarėjų, lietuvių lyg "avigalvius" pavadino, viešai pasakydamas amerikiečių korespondentui, esą: "Lietuvių galvos kietos, bet jos yra tuščios". Pasakydamas tuos žodžius žurnalistei, jis žinojo, kad jie pasieks viešumą, greičiau siai to ir laukdamas. Tikėk, kolega Vlada, virė man kraujas, perskaičius aukšto valdžios pareigūno mūsų adresu pasakytus žeidžiančius žodžius. Juoba, kad tai pasakė lenkas, su kuriuo norime turėti gerus kaimyninius santykius, ir dar tik po to, kai jam lietuviui įteikė dovaną.

Džiaugiuos, kad tame straipsnyje taip gražiai atsiliepi apie res publikoną Anatolijū Milūną, kuris nekoliojo pralaimėjusiųjų, ne bedė peiliu į jų nugaras, kaip ir dera geram krikščioniui. Kalbėdamas apie bloguosius, radai reikalo tik Kasniūno pavardę paminti. Gerieji nekoliojo, išsina, kad blogieji koliojo.

Vladas Ramojus mus nedorėlius bura, kodėl mes nesidžiaugiame, kad Carteris skelbiamas žmogaus teisių kėlėjų pradininku. Bet kad, dirguojant Brzezinskiui, Carteris sumenkino mūsų karines jėgas, o didysis Slibinas pasijuto stipresniu ir nekrepė dėmesio į tas žmogaus teises, mes nematome, "Draugo" vedamame J. Šoliūnas rašo, kad Carteris per daug kalbėjo apie žmogaus teises, o per mažai padarė konkrečių sprendimų tuo reikalu. Todėl ir rinkimus pralaimėjus, Ramojus rašo, kad žinomi politinių mokslų profesoriai Vytautas Var dys ir Tomas Remeikis pasisakė už Carterį, bet kad žymus visuomenininkas, žinomas demokratas inž. Antanas Rudis per visą "Draugo" puslapį pasisakė prieš Carterį, remdamas Reaganą, — nematė. Nemini ir žinomo diplomato dr. Vytauto A. Dambravos labai svarbaus pasisakymo už Reaganą. Tad

Lithuanian Bookplates

LIETUVIŲ EKSLIBRIAI

Vitolis E. Vengris

The book is one in a series Composing the Ethnic Encyclopedia of Lithuanian culture in the USA.

Published by Lithuanian Library Press, Inc. and Loyola University Press Chicago, Ill. 1980.

Knyga didelio formato, 248 pusl. Kaina su persiuntimu — \$21.95.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

objektyvumo lyg ir trūksta. Džiugu didžiulis Baltųjų Rūmų lankymu ir skaičiuoti šimtais susirinkusius su Carteriene arbatės išgerti, bet dar džiaugsmingiau būtų, jei būtume išgirdę, kad ką nors laimėjome laisvės reikalais. Dabargi lyg atsidėkoda-

Vytautas Kasniūnas

Visus lietuvių kultūros kūrėjus ir darbuotojus bičiuliškai sveikiname su Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais Metais.

Linkime Jūsų gyvenime ir darbuose džiaugtis laimėjimais, taika ir viltimis.

JAV LB KULTŪROS TARYBA

MERRY
CHRISTMAS
AND A
HAPPY NEW YEAR
To All The People Of Cicero
And All Of Our Friends.

HENRY KLOSAR President
JOHN F. KIMBARK Clerk
GERALD B. RESNICK Collector
LEROY J. LAWNICZAK Supervisor
ANTON J. SMETANA Assessor
GERALD DOLEZAL Trustee
JOHN S. KOCIOLO Trustee
RENO PAGNI Trustee
RUSSELL SPIREK Trustee

SEIGAN'S
Your Christmas Store

20% DISCOUNT
MEN & BOYS WINTER COATS

FEATURING CLOTHING FOR THE

HUSKY
MAN AND BOY

We Fit Them All
The Short and Tall, The Big and Small

For the
Husky Boy

- Hooded Winter Coats By Chips 'n Twigs
- 3-Piece Vested Suits by Calvin in the Newest Stripes & Plaids
- Corduroy, Wool and Polyester Sport Coats
- Slacks • Jeans
- Shirts
- Knit Shirts

FOR MEN

- Slacks & Jeans to Size 60 Waist
- Shirts to Size 20 Neck
- Velour & Terry Sport Shirts to Size 4X (for Big & Tall Men)
- Underwear to Size 60 Waist

Beautiful Selection of Clothes For the Average Sized Man

We Honor Master Charge, Visa & Bank Americard
NO CHARGE FOR LAYAWAY
NO CHARGE FOR ALTERATIONS

SEIGAN'S
4640 S. Ashland YA7-1272

Since 1912
OPEN SUNDAYS 11-4 UNTIL CHRISTMAS

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 WEST 63rd STREET
Tel. 436-7878 or 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimas — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

MISCELLANEOUS

LIETUVOS ISTORIJOS

VAIZDAI

Surinko Vladas Vijelkis

"Nors tebūdamas tik istorijos mėgėjas ėmiausi šios vaizdų knygos sudarymą, tikėdamas, kad turėčiau geresnės sąlygos ją išleisti, negu kiti" — taip rašo knygos įvade Vladas Vijelkis.

Knyga didelio formato, 548 pusl. Išleido Tėviskė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinoise gyventojai dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVOS ISTORIJOS

VAIZDINE SANTRAUKA

Sudarė

VILJUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įspėdiniai: Antanas, Tomas ir Viljus Dundzilai.

Šis leidinėlis pritaikytas mūsų mokykloms, pagal amerikiečių lietuvių metodus.

Kaina su persiuntimu \$1.60

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Kelias į altoriaus garbę

J. VAIŠNORA, MIC

Ark. Jurgio Matulio beati-fikacijos bylos apžvalga. Generalinės Postuliacijos leidinys 1969 m.

Kaina su persiuntimu \$1.00.

Gaunama DRAUGE.

NUMIZMATIKA

Jonas K. Karys

Zodinas, raštai. 340 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

NEPRIKLAUSOMOS

LIETUVOS

PINIGAI

Jonas K. Karys

Ostrublis, Ostmarkė, Aukstinas, Litas. Istorija ir Numizmatika (su 160 pav.) 255 pusl. Spausdino Tėvų Pranciškonų spaustuve. Kaina su persiuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629

Perkaite "Draugą", duokite jį kitiems pasidalyti.

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ ĮKVIETIMAI, pildomi PILIETYSŲ PRASYMAI ir kitokie blankai.

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir patalysimai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glas blokai. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą gali kalbėti lietuviškai palikite pavarde ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

MISCELLANEOUS

LIETUVOS ISTORIJOS

VAIZDAI

Surinko Vladas Vijelkis

"Nors tebūdamas tik istorijos mėgėjas ėmiausi šios vaizdų knygos sudarymą, tikėdamas, kad turėčiau geresnės sąlygos ją išleisti, negu kiti" — taip rašo knygos įvade Vladas Vijelkis.

Knyga didelio formato, 548 pusl. Išleido Tėviskė, Chicago, 1979 m. Kaina su persiuntimu \$16.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinoise gyventojai dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVOS ISTORIJOS

VAIZDINE SANTRAUKA

Sudarė

VILJUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įspėdiniai: Antanas, Tomas ir Viljus Dundzilai.

Šis leidinėlis pritaikytas mūsų mokykloms, pagal amerikiečių lietuvių metodus.

Kaina su persiuntimu \$1.60

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-3063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinčiai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

NUMIZMATIKA

Jonas K. Karys

Zodinas, raštai. 340 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

NEPRIKLAUSOMOS

LIETUVOS

PINIGAI

Jonas K. Karys

Ostrublis, Ostmarkė, Aukstinas, Litas. Istorija ir Numizmatika (su 160 pav.) 255 pusl. Spausdino Tėvų Pranciškonų spaustuve. Kaina su persiuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Perkaite "Draugą", duokite jį kitiems pasidalyti.

HELP WANTED — MOTERYS

RECEPTIONIST

Small downtown business is looking for a receptionist to answer all telephones and do light typing and filing. Hours 8:30 to 5. Mon. through Friday.

Salary depending on experience.

See KATHY BALIONAS

109 N. Dearborn Street

(12th Floor)

Chicago, Ill. Tel. 346-4305

DREMISIO

NAUJI AUTOMOBILIAI

Galiu padėti įsigyti naują automobilį (visų firmų) tiesiog perkant iš Detroito. Sutaupysit nuo \$700.00 ir daugiau, negu kad pirtumet pas Chicago dylerius.

VACYS

Tel. 312-436-9667

arba po 7 v. v. 769-6258

P.S. Jei neatsiliepia vienu laiku skambinkite vėliau.

IANUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. Marquette Parke, miegamas kambarys material.

Skambint — 776-8371

PARDAVIMUI

Parduodami DZIOVINI GRYBAL, konservuoti baravykai, marinuoti "kaliflorės". Skambint 581-6370.

ISIGYKITE DABAR

Pulki dovana šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų progai!

Popular Lithuanian

RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAIZINTA LAIDA

Suredagavo

Juozapina Dauvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido septintą laidą šios populiaros virimo knygos. J. Dauvardienė vėl patikslino ir pagraizino šią laidą, naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar mairioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supatindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu \$4.75

Illinoise gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsinčiai.

Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

NUMIZMATIKA

Jonas K. Karys

Zodinas, raštai. 340 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

NEPRIKLAUSOMOS

LIETUVOS

PINIGAI

Jonas K. Karys

A. A. GENEROLAS STASYS PUNDZEVIČIUS

PETRAS JURGELA

Stasys Pundzevičius buvo gimęs 1893 rugpjūčio 21 d. Laiškių seniūnyje, Skapiškio valsčiuje, Rokiškio apskr. 1913 baigęs Panevėžio realinę mokyklą, išėjo tris kursus Kijevo komercijos institute. 1916 m. buvo mobilizuotas į rusų kariuomenę. Baigęs Orenburgo karo mokyklą, buvo pakeltas karininku ir tar navo įvairiuose pulkuose fronte.

Karui pasibaigus, 1918 grįžo į Lietuvą. Pašauktas Lietuvos kariuomenės, buvo 1-sios pėstininkų brigados (vėliau divizijos) štabo rikiuotės adjutantu nuo 1919 liepos 4 d. iki 1921 balandžio 5 d. Jam dažnai teko laikinai eiti šio štabo viršininko pareigas. Kai 1919 m. lapkričio mėn. buvo įvesti karių laipsniai, Stasiui Pundzevičiui buvo nustatytas vyresniojo leitenanto laipsnis su vyresniškumu nuo 1917 birželio 7 d.

1920 jis pagelbėjo 1-sios divizijos štabo viršininkui kapitoniui Lanskoronskiui paruošti Giedraičių kautynių planą, kuris buvo aukštosios vadovybės patvirtintas ir sėkmingai įvykdytas. Už tai šie du karininkai buvo apdovanoti Vyčio Kryžium su kardais.

1921 balandžio 5 d. vyr. ltn. S. Pundzevičius buvo paskirtas IV-ios pėstininkų divizijos štabo viršininku, o 1922 labai gerai baigė Aukštųjų karininkų kursus A. Panemunėje. 1922 lapkričio 30 d. buvo paskirtas laikinai eiti Vyriausiojo štabo operacijų skyriaus viršininko pareigas. Nuo 1923 lapkričio 1 d. iki 1925 spalio 1 d. Čekoslovakijoje lankė karo akademiją, kurią baigęs įgijo generalinio štabo karininko teises.

1925 lapkričio 4 d. gen. štabo pulkininkas leitenantas S. Pundzevičius buvo paskirtas 5-io pėstininkų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio pulko vadu, o 1927 kovo 12 d. — aviacijos viršininku. Ši pulką ir aviaciją jis gerokai patobulino, pakėlė drausmingumą, vieningumą, aviacijos dalinių vadai pasakydavo gėlesnį lietuvių. 1934 gegužės 8 d. plk. Pundzevičius buvo paskirtas II-sios divizijos vadu ir Kauno igulos viršininku. Gyvendamas Kaune, jis dėstė taktiką Karo mokykloje.

1934 birželio 16 d. plk. Pundzevičius buvo paskirtas III-ios divizijos štabo viršininku. Šiauliuose, dažnai ejęs šios divizijos vadu pareigas, 1935 rugpjūčio 29 d. buvo paskirtas I-sios divizijos vadu Panevėžyje.

1935 lapkričio 23 d. pakeltas į generolo leitenanto laipsnį, nuo 1936 gruodžio 28 d. laikomas brigados generolu, nuo 1938 lapkričio 23 d. — divizijos generolu.

1936 generolas Pundzevičius buvo paskirtas egzaminuoti karininkus pulkininko laipsniui įgyti, o 1938-1939 metais paskirtas žiūrėti divizijos dalių manevrus, Vytauto Didžiojo Aukštosios karo mokyklos III-ios laidos klausytojų pratimus ir atskirų pulkų lauko pratimus.

1939 balandžio 5 d. generolas Pundzevičius buvo paskirtas kariuomenės štabo viršininku, dažnai pavadaus kariuomenės vadą.

1919 ir 1920 metais dalyvavo kovose prieš rusus, bermontininkus ir lenkus.

Šis veiklus ir narsus karys buvo apdovanotas: 1921 — Vyčio Kryžiaus ordinu 5-jo laipsnio, 1927 — Čekoslovakijos Baltojo Liūto ordinu, 1928 m. — Gedinio ordinu III laipsnio, 1929 — Latvijos atvadavimo kovų 10 metų sukaikties medaliu, 1930 — Italijos Corona d'Italia ordinu komendatoriaus laipsnio, 1933 — Vytauto Didžiojo ordinu III laipsnio, 1935 — Latvijos Trijų Žvaigždžių ordinu III laipsnio.

1940 generolas S. Pundzevičius buvo Lietuvą okupavusių rusų atleistas iš kariuomenės. 1944 Pundzevičių šeima pasitraukė į Vokietiją, 1949 atvyko į Ameriką ir apsigyveno Great Neck, N. Y.

Prasidėjo vargai, ligos. Žmona sunkiai sirgo eilę metų. Stasys dirbo sodininkystėje. Prieš

kelioliką metų sunkiai nukentėjo sunkvežimio nelaimėje. Ilgai nesveikavo. Nepaisydamas įvairių trūkumų, rėmė lietuviškąją spaudą.

1980 spalio 20 d. generolas Stasys Pundzevičius apalpo ir nuvežtas į ligoninę tą pat vakarą mirė. Spalio 23 d. po iškilmingų pamaldų palydėtas į Sv. Karolio kapines, kur jo žmona buvo anksčiau palaidota. Kapinių koplyčioje, kunigui sukalbėjus maldą, sugiedota Marija, Marija ir Lietuvos himnas. Prie karsto stovėjo garbės sargybiniai, generolo bičiuliai, uniformuoti: šaulys agronomas V. Butkys ir kapitonas P. Jurgela su Amerikos Lietuvių legiono pilyte ir Vyčio Kryžiaus kaspinu (tai buvo pirmoji Lietuvos karo aviacijos uniforma).

Generolas S. Pundzevičius buvo nuoširdus katalikas, aukštos doros žmogus, kuklus, sumanus ir narsus karys, mokslingas karininkas ir garbingas vadas.

MĖNULIO VEIKIMAS

Nuo neatmenamų laikų žmonija tikėjo, kad mėnulis veikia žemės gyvenimą. Jau prieš 2 tūkst. metų žmonės manė, kad nuo mėnulio padėties sėjos metu priklauso derlius. Daugelis tuo iki šiol tebetiki. Daug kur paplitusi nuomonė, kad su mėnulio susiję ir kai kurie žmogaus keisti polgiai.

Tačiau ilgai nebuvo kokių nors dėmesio vertų mokslinių faktų, patvirtinančių mėnulio poveikį žmogaus elgesiui. Maža mokslininkų drįso tyrinėti hipotezę, taip artimą prietarams. Vėliau kai kurie mokslininkai bandė tyrinėti, kaip natūralūs žemės palydovas veikia gyvūnų ir žmogaus gyvybinę veiklą.

Po ilgų tyrinėjimų pirmą kartą gauta statistiškai pagrįstų duomenų apie galimą kai kurių žmogaus psichės sutrikimų ryšį su mėnulio fazėmis. Idomių rezultatų gavo psichiatras A. Liberis ir psichologas K. Šerinas — Miami universiteto medicinos mokyklos psichiatrijos katedros bendradarbiai, išanalizavę visų žmogžudysčių, įvykdytų 1950 — 1970 m. Miami miesto apygardoje, aplinkybes, mokslininkai atkreipė dėmesį, kad nusikaltimų kreivės viršūnė sutampa su jaunaties ir pilnaties mėnulio fazėmis. Norėdami patikrinti, ar gauti duomenys nesusię su vietos sąlygomis, mokslininkai panašius tyrimus atliko Clevelande, Ohio. Čia kreivės viršūnė buvo kiek pasistūmėjusi į dešinę — nusikaltimų daugiausia įvykdyta po jaunaties ir pilnaties.

Iš pradžių mokslininkai buvo kiek nusivylę. Tačiau netrukus jie atkreipė dėmesį į žiurkėnų medžiagų apykaitos procesų diagramą — F. Brauno 1964 — 1965 m. tyrinėjimų rezultata.

Mokslininkas F. Braunas, dirbdamas Evanstone, netoli Chicago, pastebėjo, kad į šią apylinkę iš Atlanto pakraščiu, Long Island salos atvežtos austrės atsiveria pasimaitinti, kai mėnulis

būna zenite viršum miesto. Taigi nustatyta, kad jas veikė mėnulio padėtis, o ne potvynių ir atoslūgių „prisiminimas“ savo tėvynėje.

F. Braunas tyrinėjo žiurkėnus vėl ir pastebėjo, kad ypač intensyviai vyksta jų medžiagų apykaita po mėnulio jaunaties ir pilnaties. Į šiuos tyrinėjimus, ir atkreipė dėmesį A. Liberis. Žiurkėnų medžiagų apykaitos kreivė atrodė jam pažįstama. Nors neįtiko kima, bet faktas — ji beveik visiškai sutapo su nužudymų kreive Clevelande. O Chicago ir Clevelandas beveik toje pačioje geografinėje platumoje.

Tyrinėtojai nedaro jokių tiesioginių išvadų iš pastebėtų faktų. Jie tik sako, kad esama ryšio tarp mėnulio fazių ir žmogaus elgesio. Kodėl taip yra, kol kas neišaiškinta.

Visur gamtoje stebimas reiškinys ciklas. Meteorologai su mėnulio fazių periodiškumu sieja gausius kritulius, uraganus ir kitus atmosferos reiškinius. Daug idomių mokslininkų atradimų buvo padaryta, tyrinėjant biologinius ritmus.

Mėnulio įtaka potvyniams ir atoslūgiams nuo seno žmonėms žinoma. Didžiulis skirtumas tarp žemiausio ir aukščiausio vandens lygio būna tuoj pasirodžius jaunatį ir pilnaties metu. Mokslininkas A. Liberis spėja, kad mėnulis gali veikti žmogaus, „vandens masę“.

Mat, vanduo sudaro 80 proc. žmogaus organizmo, taip pat, kaip ir jūras bei vandenynus. Kad ir nežymus būtų mėnulio gravitacinis poveikis, jis galbūt, sukelia cikliškus pakilimus savo organizme skystųjų apytakojų — savotiškų biologinių „potvynių“ ir

„atoslūgių“. Šie potvyniai ir atoslūgiai, pagal AL, gali keisti slėgimą ir audinius, kuris kartu su elektrolitais ir hormonais poslinkiais veikia žmogaus nervų — raumenų dirginimą. Dėl to gali sutrikti kai kurių ypač dirglių žmonių psichė.

Be to, žinoma, kad menstruacijų laikotarpiu moterų organizme vyksta skysčių masės pakitimai ir prieš šį laikotarpį dažnai pasireiškia depresijos ir nervų sutrikimai.

Mokslininkų biologų nustatyta, kad mėnulis veikia jūros gyvūnų dauginimosi procesus. Anglų biologas G. Foksas įrodė (1923 m.), kad kai kurių jūros gyvūnų reprodukcijos ciklas tiksliai sutampa su mėnuliu.

Pastaraisiais metais viso pasaulio mokslininkai labai domisi „biologiniu laikrodžiu“. Šis mechanizmas egzistuoja ir reguliuoja gyvų būtybių organizme miego, mitybos ir dauginimosi ciklų periodiškumą. Bet pilnai dar nežinoma, ar šis mechanizmas vidinis, ar „laikrodį“ paleidžia kokios nors išorinės jėgos. Tačiau mokslininkas F. Braunas, išorinio poveikio „biologiniam laikrodžiui“ teorijos šalininkas, iškėlė hipotezę, kad daugelis biologinių ritmų, gamtinių cikliškių procesų ir reprodukcijos ciklai priklauso nuo mėnulio įtakos.

J. Mškins

A + A Veronica Banass

Gyveno Chicago, Ill., Marquette Parko apyl. Mirė gruodžio 15 d., 1980, 9:01 val. vak., sulaukus 85 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 68 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnus John B. Kerulis, marti Lucille, ir Telefore J. Kerulis, marti Mary, 9 anūkai ir 3 proanūkai, marti Shirley Banass, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a.a. Joseph Banass, Sr. ir pamotė a.a. Joseph, Jr. Kūnas pašarvotas Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnūs, marties, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans, Tel. 737-8600.

A + A

ALEKSANDRUI SILIŪNUI

tragiškai mirus, žmoną ONĄ, dukterį NIJOLĘ, sūnų DONATĄ, brolių BRONIŲ bei jų ŠEIMAS nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

ONA IR JUOZAS BAUŽIAI

VALDA IR ALFONSAS PARGAUSKAI

DALIA IR LIUDAS STANKAIČIAI

DANA STANKAITYTĖ

A. + A. ALEKSUI SILIŪNUI

mirus,

žmoną, vyr. skautininkę ONĄ SILIŪNIENĘ, ŠEIMĄ, BROLIUS ir GIMINES liūdesio valandoje giliai užjaučiame.

CHICAGOS SKAUTININKŲ DRAUGOVĖ

CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Mielai draugijos narei

A. + A.

ELENAI FRANCKEVIČIENEI mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukrai EUGENIJAI ir jos šeimai bei kitiems velionies artimiesiems reiškia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. + A. MARCIJONA SAMOLIS

Gyveno Orland Park, Illinois, anksčiau gyv. Chicago, Ill., Brighton Parko apyl. Mirė gruod. 14 d., 1980, 11:30 val. ryto, sulaukus 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Telsių apskrityje. Amerikoje išgyveno 67 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Alfonso, marti Nancy, dukterė Irene Ditchman, žentas John, 6 anūkai Antoinette ir Dennis Samolis ir Joan, Colette, John ir Donald Ditchman, 3 proanūkai, brolio dukterė Jadvyga Tamasevičienė su vyru Joseph, sesers sūnūs Bruno ir Victor Smilgiai, Lietuvoje brolis Stanislovas Neimavičius su šeima, ir kiti giminės draugai ir pažįstami.

Velionė buvo motina a.a. Lorraine. Priklausė Tretininkų dr-jai, T. Jėzuitų rėmėjų, T. Pranciškonų rėmėjų draugijoms, ir amžina narė T. Marijonų ir Sv. Kazimiero seserų rėmėjų dr-jų.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 18 d. iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Sv. M. Marijos Nekalt. Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Sūnus, dukterė, marti, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs, Tel. 737-1213.

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. gruodžio mėn. 17 d.

5

ALGIUI ATKOČAIČIUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame žmonai Albinai, sūnams Kęstučiui ir Drąsučiui, tėvams ir seseriai Danai.

Nuliūdę:

VYTAUTAS IR ONA REMEIKIAI

JANINA IR VYTAS PESECKAI

DANUTE IR VIKTORAS KOCHANASKAI

ADA IR DOMAS MISIULIAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. Republic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. Lafayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× Kazys Bradūnas, Kalėdomas artėjant ir metams baigiantis, sveikina visus "Draugo" kultūrinio priedo bendradarbius ir dėkoja jiems už talką. Taipgi giedros švenčių nuotakas ir stiprybės Naujuose Metuose linki visiems. bičiuliams bei pažįstamiems.

× Dr. Raimondas Strikas, Akademio skautų sąjungos vadovas pirminkas, šių metų savarajė iš Chicago vyksta į Australiją. Be tarnybinių reikalų, dalyvaus Australijos rajono liet. skautų, šių stovykloje "Didvyrių žemė", kuri vyks sausio 2-11 d. Australijos skautų stovyklavietėje, prie Adelaidės. Sausio 1 d. pas fil. dr. Nemirą ir Viktorą Ratkevičius vyks akademikų skautų susipažinimo popietė.

× Kun. P. Butkus, Sidnėjui, Australijoje, lietuvių sielovados vadovas, "Draugo" štabui atsiuntė kalėdinius sveikinimus ir kartu pareiškė užuojautą dėl a. a. Aloyzo Barono mirties.

× Illinois valstijos Etninio palikimo komisijos pirm. Leroy Lemke paskelbė planus Etninio palikimo festivaliui, kuris numatytas įvykti Illinois valstijos mugės (Illinois State Fair) metu Springfieldo mieste. Pirminkas pareiškė, kad festivalis rengiamas etninės grupės ir pasiekiamas geriau pažinti. Susidomėję asmenys gali kreiptis: Illinois Ethnic Heritage Commission, 160 N. LaSalle St., Room 1829, Chicago, Ill. Tel. (312) 793-7392.

× Irena ir dr. Leonas Kriaučiūnai, Palos Park, Ill., už kalėdines korteleis atsiuntė 20 dol. Nuosirdžiai dėkojame.

× I Lituanai, Ponchielli sukurtos operos apie lietuvių, spektaklių bilietai nuo gruodžio 13 d., šeštadienio, jau gaunami Vaznių prekyboje. Tai puiki kalėdinė dovana visiems. Operos mecenatai, kaip ir kasmet, bilietus gaus iš mūsų Operos valdybos. Operos spektaklių datos yra kovo 14, 15, 22 ir 28 d., Chicagoje. Bilietų kainos: 20, 17, 14 ir 12 dol. parteryje, ir 17, 13, 10 dol. balkone. Nepamirškite pažymėti datas. Paštų bilietus galima užsakyti, išrašant atitinkamai sumai čekį, šiuo pavadinimu: Lithuanian Opera Co., Inc. ir užsakymus siųsti šiuo adresu: Gifts International, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424. (pr.).

× Avalon Galerijoje dovanų pasirinkimas didelis — Importuoto kristalo, aukso ir gintaro papuošalų, Lladro, Dresden, Hummel figūrėlių, Anri medžio drožinių ir daug, daug kt. Taip pat ir paveikslų. Antradieniais pensininkams duodama 10% nuolaida. Savininkai Dalė ir Romas Daukai kviečia atsilankyti — rasite dovanų Kalėdoms ir kitoms progoms. Adr. 4243 Archer Ave. (arti Sacramento Ave.), Chicago. Tel. 247-6969. Atidara šokiadieniais nuo 10 v. r. iki 9 val. vak., o prieš pat Kalėdas, gruodžio 22 ir 23 d. bus atidara iki vidurnakčio, Kūčių dieną iki 5 val. vak. (sk.).

× Nepagirindintiems — Nemokamai klausia patikrinama penktadieniais nuo 10 v. r. iki 4 val. popiet., adr.: 3042 W. 63 St., Chicago, Ill. Tel. 776-3189. Parduodami ir taisomi visų firmų klausos aparatai. Baterijos už pusę kainos. Zenith firmos ausiniai aparatai. Robert Stensland & Associates, 950 Lake St., Oak Park, Ill. Atidara tik pirma, ketvirta, ir šeštadienį. Tel. 848-7125. (sk.).

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SVARBUS PASITARIMAS MARQUETTE PARKO PROBLEMOMIS

Nepaslapstis, kad Marquette Parko apylinkėse emė dažnėti įvairūs kriminaliniai nusikaltimai — užpuolimai gatvėse, namų apvogimas, nekaltų žmonių sumušimai ir paskutiniu metu laiku žmogžudystės. Gruodžio 2 d. Aleksio Siliūno užpuolimas ir jo mirtinas sužalojimas sukrėtė Marquette Parko apylinkės gyventojus. Nelaimingasis, sąmonės neatgavęs, gruodžio 12 d. šv. Kryžiaus ligoninėje mirė.

Ryšium su tais įvykiais, gruodžio 8 d. susirinko specialiai posėdžiui Marquette Parko namų savininkų draugijos valdyba ir plačiai aptarė visas iškilančias problemas. Konstatavo, kad didėjantieji nusikaltimai graso šios apylinkės gyventojų saugumui ir nutarė nedelsiant kreiptis į šios apylinkės senūną ir kitus šią apylinkę tvarkančius pareigūnus išskirti visas problemas ir aptarti, kokiomis priemonėmis būtų galima gintis nuo didėjančių nusikaltimų.

Tam reikalui buvo sudaryta delegacija, į kurią įėjo Marquette Parko namų savininkų draugijos pirminkas Juozas Bacevičius, teisinis patarėjas Ch. P. Kal, Algis Barakauskas, Petras Martinaitis, Aleksas Patackas, Stasys Patlaba, Juozas Skeivys ir Jurgis Janušaitis. Pirminkas Juozas Bacevičius pareiškė, kad šios apylinkės saugumas ypač turėtų rūpėti šv. Kryžiaus ligoninės, LB, parapijos, vienuolyno ir mokyklų vadovybėms, o ne vien Marquette Parko namų savininkų draugijos valdybai.

Gruodžio 19 d., 7:30 val. vakaro, parapijos salėje šaukiamas Marquette Parko namų savininkų draugijos susirinkimas, kuriame priimtų dalyvauti ne tik draugijos nariai, bet LB atstovai, ligoninės vadovybė, parapijos dvasiškiai, vienuolyno, mokyklų ir visų lietuviškų organizacijų atstovai. Tai įsėdėtinė. Susirinkimas labai svarbus. Nelaukite atskirų kvietimų. Susirinkime dalyvaukime. Pavojaus didelis, rūpinkimės jo pašalinimu.

J. Rimantas

CHICAGA TEBĖRA "ANTRASIS KAIMAS"

1980 m. visuotinio gyventojų surašymo duomenys rodo, kad Chicago tebėra antrasis gyventojų skaičiumi JAV miestas — "antrasis kaimas". Nors nėra tiksliai žinoma, kiek žmonių gyvena New York'e, nes dalis anketoje sudegė sandėlyje, New Yorkas pasilieka pirmoje vietoje, o Chicago, su 2,969,570 gyventojų užima antrą vietą, Los Angeles netolimoje trečioje vietoje su 2,950,010 gyventojų.

× Marija Petruskienė, Hartford, Conn., su pagarbą ir nuosirdumu sveikina Teresitą-Teresą Petravičienę, gavusią filosofijos daktarės laipsnį Madrido universitete, Ispanijoje.

× Marija Alkevičienė, a. a. Vinco žmona, iš Grand Rapids, Mich., sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir Naujais Metais. Vietoj kalėdinių kortelių skiria "Draugui" 20 dol. auką.

× Marija ir Vladas Zidžiūnai, Cennerville, Ma., sveikina savo gimines, draugus ir prietelius šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga. Visiems linki daug sveikatos ir sėkmės gyvenime. Vietoje kalėdinių sveikinimo kortelių skiria auką spaudai paremti.

× Kun. R. Krassas, Putnam, Conn., E. Barškutis, Chicago, Ill., atsiuntė už kalėdines korteles po 10 dol., Ona Giedriūnienė — 3 dol. Nuosirdžiai dėkojame.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

LAISRAŠČIU ISKARPU KONKURSAS

Vasaros atostogų metu buvo paskelbtas konkursas rinkti lietuviškų laikraščių iskarpas. Atsirado šeši dalyviai. Šiam konkursui buvo numatyta 100 dol. suma premijoms. Pagal atliktą darbą premijos taip paskirstomos:

Pirmoji teko Jonui A. Kirkliui — 30 dol.
Antroji Dariui Juškai — 25 dol.

Trečioji Elvyrai Valkiūnaitė — 20 dol.

Ketvirtoji Taurui, Vijai, Rimai Bubiūnams po 10 dol.

Kadangi šie darbai buvo siunčiami ne pirmos klasės paštu, ilgai keliavo ir Tėvynės Žvaigždė, todėl konkurso duomenys vėlojai skelbiame.

Redaktorius

DIENA, KURIOS NEPAMIRŠIU

Aš pirmą kartą buvau nuvažiuojęs į Čikagą aplankyti dėdę ir tetą. Tada buvau kokių 10 metų. Važiavau traukiniu, bilietas buvo nupirktas, ir mamytė jį įdėjo į mano suknelės kišenę. Atvažiuo traukinys ir iš traukinio išlipo aukštas, stambus, uniformotas konduktorius kartu su daugeliu žmonių. Konduktorius buvo tėvėlių pažįstamas, ir tėveliai paprašė jo, kad mane paglobotų. Jisai sutiko, ir aš ilpau į traukinį. Aš jaučiausi labai drašiai.

Konduktorius atėjo patikrinti bilietus. Aš įkišau ranką į suknelės kišenę išimti bilietą, bet bilieto tenai nebuvo, tik nosinė. Labai susirūpinau ir konduktorius jau čia stovėjo ir prašė parodyti bilietą. Aš jam paaiškinu, kad mamytė buvo bilietą įdėjusi į kišenę, bet dabar aš negaliu rasti. Tai jis sakė, kad gal vėliau atsisiras.

Nors negalėjau rasti bilieto, bet per langą žiūrėjau, kur matėsi labai gražūs vaizdai, medžiai, laukai ir arkliai. Bet netrukus ir vėl atėjo konduktorius ir prašė parodyti bilietą. Aš tik papurčiau galvą, bijodama kad mane neišmestų iš traukinio. Buvau labai išsigandusi.

Po traukinį vaikščiojo berniukas pardavinėdamas visokius skanumynus. Atėjęs pas mane klausė, ar aš ko noriu nusipirkti. Aš jam pasakiau, kad ne, kadangi aš turėjau pyragų ir jam pasakojau, kas man įvyko.

Aš jau labai pradėjau bijotis, net ašaros riedėjo iš akių. Išėjau nosinę, o iš nosinės iškritė bilietas. Aš labai apsidžiaugiau, ir net pradėjau juoktis. Greitai nubėgau pas konduktorių ir parodžiau bilietą.

Neužilgo tuoj pasiekiau Čikagą. Tai buvo mano pirmas kartas Čikagoje, ir mano pirmas kelionė traukiniu.

Elytė Rukšėnaitė, X sk. Hamiltono „Vysk. M. Valančiaus“ lit. m-la Kanada „Mūsų pasaulis“

JULYTĖS KIŠKELIS

Julytė gavo dovanų kiškėlį. Ji labai mėgo jį ir žaisdavo su juo. Vieną dieną žaisdama su kiškėliu, Julytė jį paliko ant žemės. Ji nujėjo atsigerti. Du šunys: Ručkis ir Dručkis jį pamatė. Jie jį užpuolė ir tampė. Julytė atėjo ir apgynė jį. Labai verkdamas, ji nurinėse mamai, kad jį sugdytų kailį. Dabar Julytė žaidžia su juo, bet jį niekad nepaliečia vieno kiškėlio.

Lilė Gelažytė
Clevelando šv. Kazimiero lit. m-los 6 sk. mokinė

SUNIUKAS

Mano šuniukas yra labai didelis ir gražus. Jo vardas Misty.

Angelė Prišmontaitė

KATYTĖ

Mano katytė yra labai graži. Aš ją labai myliu. Aš ją pati užauginsiu. Dabar ji dar maža.

Andrėja Nelsaitė

ARKLYS

Man patinka arklys. Ant arklio galima joti. Kai užaugsiu pirksiu arklį.

Edvardas Budrys

ZUIKIS

Mano Zuikio vardas Rožytė. Aš jį labai myliu. Jis mažas ir labai švelnus.

Vilija Zemaitytė

Visi Los Angeles lit. m-los mokiniai „Saulutė“.

JORA

Rytas po ryto, Jūra banguoja, Kaip ašaros krenta, Bet ji nesustoja.

Bangos liūliuoja, Vėjas bučiuoja. Vėtros ateina, Laikas praeina.

Kai saulė užmiega Ir mėnulis atbėga, Jūra palisi ir Atranda naują jėgą.

Ramona Lapinaite

Montrealio lit. m-los mokinė „Lipėna“

ZMOGUS IR SŪO

Vieną dieną žmogus ėjo namo iš darbo. Jis pamatė šunį. Tas šuo buvo prištas prie namo. Žmogus perėjo gatvę, kad galėtų pažūrėti iš arčiau. Šuo pradėjo loti ir tarkšti. Jam nukrito grandinė ant žemės. Jis bėgo pasakui žmogui. Žmogus bėgo taip greit, kad jo sportiniai batukai

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

MANO ATOSTOGOS

Mano atostogos praėjo pamažu, nes nebuvo daug ko veikti. Pirmą atostogų savaitę aš jaučiaus gerai, nes ka tik buvo pasibaigę mokslo metai.

Mano namiškiai ir aš važiuojame į Dehli, Ontario. Mes ten praleidome vieną savaitę. Oras buvo šiltas ir saulėtas. Mes kasdien ėjome į Erio ežerą maudytis. Kai mes parvažiavome namo, mano tėvai ėjo dirbti, o aš toliau leidau atostogas namuose.

Kartą aš su pusėsere važiuojau žiūrėti filmo „Grease“. Mums taip patiko, kad mudvi pasiilome žiūrėti antrą kartą. Išėjusios iš kino dairėmės į krautuvų langus, bet nieko nepirkome, nes neturėjome pinigų. Tai tokios buvo mano atostogos.

Aleksandra Zemaitytė
Montrealio lit. m-los mokinė
Kanada, „Lipėna“

MINTYS PAGALVOJIMUI
Savo artimui daryk tai, ko nori, kad tau būtų daroma.

T. Toth

Kas sugriaua svetimą dangų, tas sau pasistato pragarą. Toks jau yra nematomas teisingumo įstatymas žemėje.

Stelzhammer

Geriausias būdas padaryti savo gyvenimą malonų sau, yra stengtis jį daryti malonų kitiems.

A. Graf

GALVOSŪKIAI Nr. 12

I
(Žiūrėkite piešinėlį). Vietoje paveikslukų surašykite žodžius ir pilną tekstą atsiųskite.

(5 taškai)

STASĖ TURI JONUKAS TURI
PIRKO MAMA NORI
TUOSE SĖDĖTI. NORI RATUOSE SĖDĖTI.
KAI KĄ DARYTI. ĖMĖ SUSODINO

ABU IR NUVEŽĖ I VONIA

II
(Žiūrėkite brėžinėlį). Soferis Lietuvoje atvažiavo prie kryžkelės, kur buvo šešios rodyklės. Visos raudės buvo sumaišytos. Padėkite jam perskaityti miestų vardus: Anaksu, Teuna, Usalty, Iu-aišiai, Rekgatin, Zysvėnėpa. Už kiekvieną vardą po 1 tašką.

F. Sheen
Jei esi stipresnis, pagelbėk silpniems, jei protingesnis — neišmintingiesiems, jei turtingesnis — pavargėliams, jei esi mokytojas — nemokytiems.

L. Tolstoj
sustatyti taip, kad prie kiekvieno krašto plevėsuotų po 6 vėliavėles. Už vieną atsakymą (5 taškai) už abu (10 taškų).

IV
Rakausko šeimoje kiekviena dukterė turėjo tokį pat skaičių brolių ir seserų. Kiekvienas sūnus turėjo dukart daugiau seserų, negu brolių. Kiek dukterų ir kiek sūnų buvo Rakausko šeimoje? (10 taškų)

V
Kurios linksniuotės yra daiktavardis, jei vienaskaitos galiminkes baigiasi galūne —q? (5 taškai)

GALVOSŪKIŲ Nr. 8 ATSAKYMAI

III 68 turistai kalbėjo abiem kalbom.

IV Buvo apipildtas šlaku (gerašu) ir pelenais, bet ne lava.

V.
9 + 8 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 = 45
1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 = 45
8 + 6 + 4 + 1 + 9 + 7 + 5 + 3 + 2 = 45

Pirmo ir antro galvosūkių brėžiniai nebuvo išspausdinti.